

EL PROCESSIONER DEL MONESTIR DE SANTA MARIA DE L'ESTANY

(Vic, Bibl. Episc., ms. 118)

per MIQUEL S. GROS I PUJOL

RESUM

Del monestir de canonges agustinianes de Santa Maria de l'Estany, al Moianès, s'ha conservat un Processoner, segurament escrit al mateix monestir entre els anys 1350-1375. Ara és el manuscrit Vic, Bibl. Episc., ms. 118. És molt important perquè ens permet refer part d'una antiga consuetud del monestir ara perduda, la disposició dels altars que al llarg dels segles XIII-XIV s'hi construïren, i perquè les seves rúbriques permeten avançar la hipòtesi que el cor canonical era col·locat davant l'altar major, alçat en forma de tribuna, com a la catedral de Vic, i a les esglésies parroquials properes de Sant Andreu d'Oristà i de Sant Andreu de Castellcir.

Paraules clau: L'Estany, processoner, segle XIV, cor-tribuna, Sant Andreu d'Oristà, Sant Andreu de Castellcir.

ABSTRACT

From the Augustinian canons Monastery of Santa Maria de l'Estany, in Moianès, a Processionary has been preserved, probably written in the same monastery between 1350-1375. It is now the manuscript Vic, Bibl. Episc., ms. 118. It is very important because it allows the reconstruction of an ancient customary of the monastery now lost, the disposition of the church altars constructed during the 13th and 14th centuries and because its rubrics allow to propose that the monastic choir was placed in front of the main altar, on a high tribune as it was at Vic cathedral and the parish churches of Sant Andreu d'Oristà and Sant Andreu de Castellcir.

Keywords: L'Estany, Processionary, 14th Century, choir-tribune, Sant Andreu d'Oristà, Sant Andreu de Castellcir.

El monestir de Santa Maria de l'Estany és situat al Moianès, a uns 25 km del sud-oest de la ciutat de Vic. A l'antiga parròquia de Santa Maria de l'Estany, vers l'any 1080, Berenguer Seniofred de Lluçà, bisbe de Vic, hi instal·là els canonges de la catedral de Vic que havien acceptat la reforma gregoriana, separant-los dels canonges que en no acceptar-la continuaren vivint d'acord amb l'antiga Regla Aquisgranenca promulgada per l'emperador Lluís el Piadós, l'any 816. El bisbe, segons sembla, considerà que aquesta era la millor solució per a evitar els problemes de convivència que les dues parts del capítol catedralici, reformats i tradicionals, creaven. La nova canònica acceptà la Regla de Sant Agustí i s'inspirà en la reforma de Sant Ruf d'Avinyó, llavors la més activa i valorada a les nostres terres, sense, però, que el nou monestir depengués jurídicament del gran monestir provençal sinó directament dels bisbes de Vic, que sempre hi exerciren el control amb el dret de visita.¹

Dels primers llibres litúrgics que el monestir posseï, per sort, se'n conserven alguns fragments molt interessants. El més important de tots són uns fragments de consuetas de vers el mateix any 1080 en què la comunitat fou fundada, que porta aquest títol: «*Hec que secuntur usus fiunt tam in ecclesia Sancti Rufi quam domo*».² És una consuetas de Sant Ruf d'Avinyó que alhora legisla sobre la vida de la comunitat i els ritus litúrgics que han de seguir. Els fragments, en la part litúrgica, acaben amb els ritus baptismals de la Nit de Pasqua. Ara van units en un volum miscel·lani on hi ha textos canònics i patristics. Villanueva encara el pogué veure al mateix monestir quan el visità l'any 1806.³ En canvi no figura en la llista de manuscrits de l'Estany conservada entre els papers del canonge Jaume Ripoll, a l'Arxiu Capitular de Vic, que podria haver estat feta per Domènec Jaumar, oficial d'aquest arxiu en els anys 1784-1812.⁴ No serà fins vers l'any 1910 que el manuscrit es trobarà en mans de l'antiquari Karl W. Hiersemann, de Leipzig, on el comprarà l'hispanista nord-americà Archer Milton Huntington per a la biblioteca de la Hispanic Society of America, de Nova York, que ell mateix havia fundat. El manuscrit ha estat descrit amb tot detall per C. B.

1. Sobre els orígens del monestir, vegeu E. JUNYENT, *Catalunya Romànica: L'arquitectura del segle XII*, Montserrat, 1976, p. 166; A. PLADEVALL, i J. VIGUÉ, *El monestir romànic de Santa Maria de l'Estany*, Barcelona, 1978, p. 24-25.
2. R. E. REYNOLDS. «An early Rule for canons regular from Santa Maria de l'Estany (New York, Hispanic Society of America, ms. HC 380/819)», *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, 10 (2001), p. 165-209. A la biblioteca de la catedral de Vic, l'any 1368, també hi havia un «libra en pergamí apelat Consuetas de Sent Ruff», que devia ser un altre exemplar de la consuetas sant-rufiana de l'Estany. Vegeu R. GINEBRA. «Joies, ornaments i llibres de la catedral de Vic al segle XIV. Els inventaris de la Tresoreria de 1342 i 1368». *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, 10 (2001), p. 410.
3. J. VILLANUEVA, *Viage literario a las iglesias de España*, vol. VII, València, 1821, p. 235-236.
4. ABEV, Canonge Ripoll, vol. 62, p. 247-248.

Faulhaber,⁵ i el text ha estat publicat pel professor Roger E. Reynolds.⁶ És possible que la descripció feta per Villanueva mogué els antiquaris a cercar-lo en l'arxiu del monestir per adquirir-lo.

Els altres fragments de manuscrits litúrgics més antics procedents de l'Estany ara són a la Biblioteca Episcopal de Vic. Són aquests: ABEV, frag. XIII/10, bifoli del llibre bíblic de Daniel, que devia servir per a les lectures bíbliques de l'ofici diví; frag. XXIII/14, format per quatre folis de gran format procedents d'un homiliari de Pau Diaca per a les lectures patristiques, amb textos pel temps de Nadal-Epifania,⁷ i el frag. I/16, format per dos bifolis d'un magnífic sacramentari amb misses per als diumenges de després de la Pentecosta i misses del santoral del mes de gener. Els quatre fragments de manuscrit, la Consueta sant-rufiana, la Bíblia, l'Homiliari de Pau Diaca i el Sacramentari, tots datats entorn de l'any 1080, entre altres, devien formar part del lot de llibres que els canonges de l'Estany feren escriure a Vic per a inaugurar el culte solemne de la nova comunitat canonical.

Per a trobar manuscrits litúrgics íntegres de l'Estany, cal esperar l'any 1289, data de composició de l'Oracional-Capitulari de l'ofici diví, ara ABEV, ms. 100⁸ i el present Processoner, que, com més tard direm, cal datar al tercer quart del segle XIV, vers els anys 1350-1375.

Villanueva no parla explícitament d'aquest manuscrit potser perquè el considerà massa tardà. En l'esmentada llista dels manuscrits conservats del monestir feta entorn de l'any 1800, on porta el n. 6, se li dedica una bona descripció, transcrivint el tropus «Quem quaeritis?» de la tercera missa del dia de Nadal.⁹ Per primera vegada el manuscrit fou descrit amb tot detall per Gudiol.¹⁰ Donovan en publicà tots els tropus que conté.¹¹ Janini,¹² en parlar-ne, aprofita les dades donades per Gudiol. Gómez Montané i J. F. Massip han estudiat detalladament el drama de l'Assumpció de la Verge Maria al cel, propi del manuscrit, amb publicació fotogràfica dels folis 156^v-160 que el contenen,¹³ i, finalment Huglo el descriu

5. C. B. FAULHABER, *Medieval Manuscripts in The Library of The Hispanic Society of America*, vol. 1, Nova York, 1983, p. 138-141.
6. Vegeu la nota 2.
7. M. S. GROS. «Sub ordinatione Ermemiri sacerdotis (Vic, Arx. Cap. ms. 6 (LX)», *Ausa*, 20 (2002), p. 701-705.
8. J. GUDIOL, *Catàleg dels llibres manuscrits anteriors al segle XVIII del Museu Episcopal de Vich*, Barcelona, 1934, p. 116.
9. Vegeu la nota 4.
10. GUDIOL, *Catàleg dels Llibres...*, p. 128-129.
11. R. B. DONOVAN, *The Liturgical Drama in Medieval Spain*, Toronto, 1958, p. 75-97, amb reproducció fotogràfica del foli 159, entre les pàgines 96-97.
12. J. JANINI, *Manuscritos litúrgicos de las bibliotecas de España*, II: Aragón, Cataluña y Valencia, Burgos, 1980, p. 329.
13. M. C. GÓMEZ MONTAÑÉ i J. F. MASSIP. «El Drama Litúrgic de l'Assumpció de Santa Maria de l'Estany», a *Món i misteri de la festa d'Elx*. s. II, 1986, p. 111-122, amb publicació fotogràfica dels folis 156^v-160, i transcripció del text i de la música.

extensament en l'inventari de tots els processoners llatins fins ara coneguts.¹⁴ Per la nostra part, l'any 1983, vam publicar una versió catalana, amb un breu comentari, de l'esmentat drama de l'Assumpció, amb reproducció dels folis 158^v-159, on ja esmentavem els problemes que creaven les rúbriques d'aquest text referents al lloc on els canonges tenien emplaçat el cor.¹⁵

DESCRIPCIÓ CODICOLÒGICA

El manuscrit és íntegre i té 192 folis, d'un pergamí molt gruixut i força mal elaborat, més propi dels documents en pergamí que només han de ser escrits en la cara de la carn, que no dels manuscrits on els textos han d'ocupar l'anvers i el revers dels folis. Té 21 quaderns. Els folis fan 13,5 x 10 cm., i els bifolis són encarats així: > < > < > | < > < > <. El ratllat és fet a punta seca sobre la cara del pèl. No conserva els petits forats previs al ratllat. Els marges superiors són molt reduïts. Això fa pensar que els folis foren retallats abans de ser enquadrats tal com ara són. Els folis són numerats amb xifres romanes de color vermell entre dos punts, en l'angle superior dret dels folis. En aquesta numeració hi ha de més el foli 82bis, i hi manca el foli 140. Els quaderns, en el marge inferior del revers de l'últim foli porten, com a reclam, els primers mots del foli següent.

La lletra és la gòtica librària del segle XIV, i es troba quelcom esvaïda en la cara del pèl dels folis per la seva deficient elaboració. És dividida en 5 línies que ocupen 10,5 x 7,5 cm. Les línies són separades uns 2,5 cm a fi de poder copiar-hi la notació musical. Les rúbriques breus són fetes en tinta de color vermell força ben conservat, mentre que les més extenses són escrites en la mateixa tinta marró fosc dels textos de cant, però subratllades amb una línia de color vermell. En les caplletres, que sempre són força senzilles, només s'hi utilitza el color vermell, sense cap decoració de tipus floral, excepte en la gran A inicial de l'antífona "Asperges me" del foli 1, que és escrita en tinta negra resseguida de vermell.

La notació musical és la quadrada sobre quatre línies: La del *do* en groc, i la del *fa* en vermell, mentre que les altres dues són de color marró molt clar, de vegades gairebé imperceptible. Porta dels claus de *do* i de *fa*, i guió final.

L'enquadració és antiga, en fusta recoberta de badana de color marró fosc, segurament del segle XVI amb restes de gravats florals i residus de decoració daurada. El lloc en pergamí és afegit posteriorment, i en la part

14. M. HUGLO. *Les manuscrits du Processional*, vol. 1: *Autriche à Espagne*, Munic, 1999, p. 318-319. RISM B XIV¹. Segons Huglo el manuscrit pertany al tipus de Processoners d'Antífones. Per error considera que el manuscrit prové de la biblioteca del canonge Jaume Ripoll.

15. M. S. GROS, «L'escenificació litúrgica de l'Assumpció de Maria al monestir de l'Estany», a *850è aniversari de la consagració de l'església del monestir de Santa Maria de l'Estany, 1133-1982/1983*, l'Estany, 1983, p. 68-71.

Quoniam sic. ay. car
 tores i core qui mani
 ant offm. Ex primo ne
 munt ad altare. Et di
 le alleluia. culoz abscondan ter
 reo altare. et alij duo manent in
 altare. Et diadipnus ueniat cu bea
 lo pastorali n prelatu et p senb ad
 altare et stem in dextro cornu altaris
 et alta uere dicat. **Q**uia est psallit et
 tr.

Quia est psallit uere dominus et
Quoniam isto uere
 ali qui sunt in
 altare respondet
 uere ex ad: ou

Uere est ipse in uere dominus et si

Quia est psallit uere dominus et
Quoniam isto uere
 ali qui sunt in
 altare respondet
 uere ex ad: ou

Quia est psallit uere dominus et
Quoniam isto uere
 ali qui sunt in
 altare respondet
 uere ex ad: ou

Uere est ipse in uere dominus et si

superior porta el títol de “Processionarius Stagnensis”. En la tapa del davant conserva part de la tira de cuir que servia per a tancar el volum, i a la tapa del darrere hi ha la peça metàl·lica, fixada amb petits claus, on es fixava la tira de cuir.

El volum fou adquirit l’any 1907 per Mn. Josep Gudiol.¹⁶ Seria, doncs, en la primera dècada del segle xx quan els antics manuscrits conservats al monestir passaren a mans dels antiquaris i es dispersaren.

ESCRITORI I DATACIÓ

Sembla evident que el volum fou escrit al mateix monestir de l’Estany. La baixa qualitat del pergami, que, com ja hem dit, és més pròpia dels documents notarials que no d’un manuscrit litúrgic, indica que procedeix d’un escriptori de poca activitat librària i que només produïa manuscrits per a ús de la pròpia casa. També avala aquesta atribució el mateix text del Processoner perquè, com després direm, normalment, especialment en les cerimònies més solemnes i complicades com són les de la Setmana Santa i de la festa del Corpus, copia les rúbriques d’un costumari propi del monestir, ara perdut, afegint-hi només els cants amb els seus textos i notació íntegres. Això pressuposa que el copista tenia al davant el mateix costumari, cosa més fàcil de realitzar dins l’àmbit canonical que en un altre indret.

Precisar la datació del manuscrit és quelcom més difícil per manca d’estudis sobre els tipus de lletra dels manuscrits litúrgics catalans del segle xiv. No obstant això, el mateix contingut del Processoner ens ofereix pistes per a datar-lo en el tercer quart del mateix segle xiv, entre els anys 1350-1375, passats ja els estralls de la pesta negra de l’any 1348. Són les festes del Corpus, sense processó pels carrers de la vila de l’Estany, n. 130 de la present edició, i les dues festes osonenques del bisbe sant Bernat Calbó (25-x) i dels sants màrtirs Llucià i Marcià (26-x), n. 219 i 220, respectivament. De la festa del Corpus se sap que a la catedral de Vic hi fou instituïda l’any 1318, i la seva processó l’any 1330.¹⁷ Cal pensar que amb l’estreta relació que hi havia entre la catedral i el monestir de l’Estany, aquest no tardà gaires anys en introduir-les a la seva litúrgia tal com es troben en el Processoner. La festa dels dos màrtirs Llucià i Marcià, les relíquies dels quals encara es conserven en l’Església de la Pietat de Vic, segons sembla, obtingué el seu punt més àlgid l’any 1342, quan se’ls féu un nou reliquiari,¹⁸ mentre que la del bisbe sant Bernat Calbó, mort l’any

16. GUDIOL, *Catàleg dels llibres...*, p. 129.

17. J. RIPOLL, *Origen y solemnidad de la procesión del Santísimo Sacramento, ó del Corpus, en la Catedral de Vich, documentada con documentos autenticos*, Vic, 1824.

18. J. RIPOLL, *Noticia histórica y fidedigna de la traslacion de las santas Reliquias de los SS. MM. y patronos Ausonenses Luciano y Marciano efectuada á la mitad del siglo catorce*, Vic, 1826.

1243, que ja tingué culte a la catedral de Vic pocs anys després de la seva mort ocorreguda l'any 1243, malgrat que l'any 1282 per decret del Capítol osonenc s'havia de celebrar en totes les esglésies del bisbat, no fou fins a l'any 1382 que se l'hi construí un gran sepulcre gòtic, ara perdut.¹⁹ Sembla normal que entorn d'aquests anys les dues celebracions també s'integressin en el santoral de l'Estany. A més, en la processó penitencial del dilluns de Rogatives en què es fan pregàries davant tots els altars de l'església, encara no s'esmenta l'altar de Santa Maria del Cor, fundat l'any 1376 pels esposos Berenguer i Elisenda de Planell, amos del mas Planell de Tona.²⁰ Per tot això, és lògic jutjar que el volum hagués estat escrit entre els anys 1350-1375, datació que està d'acord amb la seva lletra i la seva notació musical.

COMENTARI

Cicle nadalenc, n. 1-34

El Processoner comença amb el ritu de l'aspersió de l'aigua beneïda –n. 1-2– que serà utilitzada en diferents diades de l'any litúrgic. Segueixen els textos dels quatre diumenges de l'Advent, previs a la celebració de la festa de Nadal –n. 3-10. Cada diumenge compta amb dos cants, responsoris i antífones, el primer dels quals ha d'ésser cantat en la processó entorn dels claustres i el segon en entrar a l'església per la porta que dona en la meitat de la nau, a la banda de migdia. Els cants emprats pràcticament són els mateixos del Processoner de la Catedral de Vic, cosa, però, que en aquests diumenges i en les altres celebracions de l'any litúrgic no vol pas dir necessàriament que el Processoner de l'Estany depengui directament del de Vic. Les coincidències s'expliquen fàcilment pel fet que tots dos depenen d'un mateix tipus d'antifonari de l'ofici que de Vic hauria passat a l'Estany en fundar-hi la comunitat canonical l'any 1080.

En la tercera missa del dia de Nadal, el cant de l'introït porta un tropus que és una adaptació del "Quem quaeritis?" del dia de Pasqua, que ja figura en el Troper Proser del monestir de Santa Maria de Manlleu.²¹ S'hi esmenta el cor dels canonges, però sense cap precisió del seu emplaçament. De dos dels cantors del tropus es diu que "abscondant se retro altare", mots que fan pensar en l'existència d'un retaule gòtic rere l'altar major en el centre del qual ja hi havia la imatge de la Verge alletant l'Infant Jesús que encara ara presideix l'església, al fons de l'absis.

Nadal és seguit de la festa de Sant Esteve –n. 17-18–, de la de Sant Joan Evangelista –n.19-20–, dels Innocents –n. 21-22– i de la Circumcisió –n.

19. E. JUNYENT, *Veneración y culto a San Bernardo Calvo*, s. II, 1943, p. 12-13, i *Diplomatari de Sant Bernat Calvo, abat de Santes Creus i bisbe de Vic*, Reus, 1956, p. 164.

20. A. PLADEVALL i J. VIGUÉ, *El monestir romànic...*, p. 68.

21. M. S. GROS, *Els Tropers proserers de la patedral de Vic: Estudi i edició*, Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1999, p. 266, n. 44, BLC 2.

23-24-. Totes aquestes celebracions tenen dues peces de cant: Un responsori per a la processó en els claustres, i una antífona en entrar a l'església.

En la festa de l'Epifania –n. 25-27–, el responsori de la processó pel claustre porta una verbeta. Segueixen les celebracions del diumenge de dins l'octava –n. 28-29– i de l'octava de l'Epifania –n. 30-31–. Després vénen els textos del primer diumenge de després de l'octava, seguits d'una extensa rúbrica –n. 32– on s'explica que aquests cants s'han de repetir tots els diumenges fins la Septuagèsima. La rúbrica continua explicant que en tots els diumenges les processons s'han d'iniciar amb el cant de l'antífona “Pax eterna” (CAO 4252), excepte els diumenges de les festes més importants i els que coincideixen amb les octaves de les festes del santoral. Aquesta extensa rúbrica, evidentment, és copiada de la Consueta pròpia del monestir.

El conjunt acaba amb els textos íntegres de l'esmentat primer diumenge de després de l'octava de l'Epifania, que cal repetir fins a diumenge de Septuagèsima.

Cicle quaresmal, n. 35-47

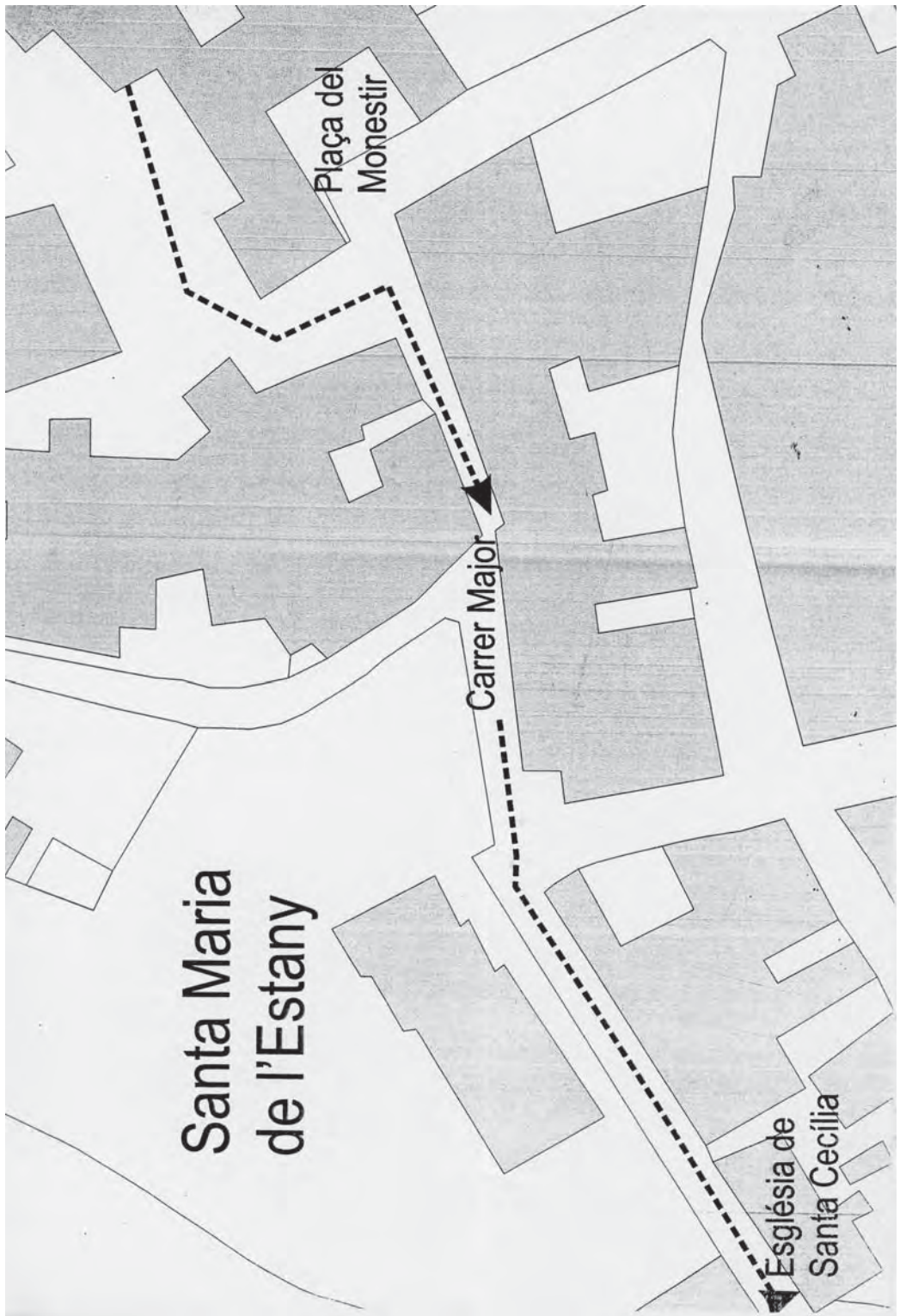
S'inicia amb els textos que cal cantar en les processons dels tres diumenges de Septuagèsima, de Sexagèsima i de Quinquagèsima, seguits dels textos propis dels quatre diumenges de Quaresma i del Diumenge de Passió. El responsori del quart diumenge de Quaresma porta verbeta –n. 44–. En tots aquests diumenges, quan la processó retorna a l'església cal repetir l'antífona “Ecce mater” a honor de la Verge.

Diumenge de Rams, n. 48-63

La cerimònia de la benedicció i de la processó dels rams és descrita amb tot detall, utilitzant les rúbriques de la Consueta del monestir anteriorment esmentada, només afegint-hi els textos litúrgics íntegres, amb la seva notació musical. La processó s'inicia en el cor canonical amb el ritu de l'aspersió de l'aigua beneïda, cal entendre, sobre tots els presents, clergues i fidels. Segueix la processó pel claustre, amb el cant de quatre antífonas diferents, una en cada ala del claustre. En tornar a l'interior de l'església, s'inicia la processó vers l'església de Santa Cecília, ara derruïda, col·locada en l'extrem oest de la vila.²² Al davant, segons sembla, es porta més d'una creu processional –“coram aliam crucem”– i el “Textus” dels quatre Evangelis –n. 54–, per actualitzar la presència de Jesucrist en mig dels que l'aclamen. L'església de Santa Cecília devia estar envoltada d'un mur, perquè el text parla de la “primam iauam Sancte Cecilie”, –n. 54–. Dins l'església es resa l'hora canònica de Tèrcia, i en acabar-la el president beneeix els rams que són col·locats sobre l'altar –n. 56–, mentre s'interpreten

22. Sobre aquesta església, vegeu A. PLADEVALL i J. VIGUÉ, *El monestir romànic...*, p.70-73.

Itinerari de les processons del monestir a l'església de Santa Cecília.

els cants tradicionals d'aquesta diada. En retornar al monestir, la processó s'atura davant el "Pretorium", que ha de ser ben ornamentat i "cohopertum de pulcrioribus pannis" –n. 58–, on el diaca llegeix l'Evangelí de sant Mateu 21/1, sobre l'entrada solemne de Jesucrist a Jerusalem. El Pretori devia ser una mena d'escenari, quelcom aixecat, que recordava als presents el lloc on Pilat condemnà a mort Jesucrist (Jn 18/13). Devia ser situat a mig camí entre l'església de Santa Cecília i el monestir. En acabar la lectura de l'Evangelí, la clerecia i el poble "offerant ramos" –n. 59–, expressió que segurament vol dir aixecar-los i moure'ls a honor de Jesucrist, i actualitzaven així l'escena bíblica. Segueix el sermó i unes aclamacions a Crist Rei, amb genuflexió i cant del verset "Salve rex fabricator mundi...", en record que en el Pretori, a la pregunta de Pilat, Jesús respongués que era veritablement rei, però que el seu regne no era d'aquest món (Jn 18/36). En retornar a l'església del monestir, davant les portes tancades –n. 60– es fa, agenollats, un nou acte d'adoració de Crist Rei, i el cor d'infants canta, alternant, l'himne "Gloria, laus et honor" –n. 60–. Obertes les portes petites –"ianueti"– la processó entra a l'església amb el cant del responsori "Ingrediente domino". Segueix la celebració solemne de la missa de la festa –n.63–.

Dijous Sant, n. 64-80

Els textos referents a aquest dia previ al Triduu Pasqual són dividits en dos grups: Els referents a les "preces" que cal dir després del cant del "Benedictus" de les laudes –n. 64-66–, i els del "Mandatum" de rentar els peus als canonges i als pobres després de la celebració eucarística –n. 67-80–.

Les "preces" s'han d'iniciar en acabar la repetició de l'antifona del "Benedictus". Llavors dos clergues han de baixar del cor –"descendant de coro"–, i s'han de col·locar rere l'altar de la Verge, on les inicien amb el cant del "Kyrie eleison" –n. 64–. La clerecia està dividida en dos cors, anomenats "maior" i "minor". Entre els tres grups, els dos clergues situats rere l'altar i els dos cors, alternant, es resen aquestes "preces". El seu text ja es troba en el Troper Proser Vic, ms. 105 (CXI), fol. 69^v-71,²³ del primer quart del segle XII. Sembla que són d'origen hispanogal·licà i deuen procedir de l'antic ofici hispà de Narbona. Cal remarcar que en la rúbrica n. 64 és la primera vegada que el Processoner explica que el cor canonical era col·locat a una certa altura –"descendant de coro"– en referència a l'altar major i a la nau de l'església. Les "preces" s'han de repetir amb altres textos, el Divendres i el Dissabte Sant –n. 66–.

Els ritus del "Mandatum" tenen lloc després de la missa. El celebrant, en acabar-la, al claustre, ha de rentar els peus a tretze pobres que han compartit taula amb els canonges en el refetor monàstic. Després d'eixugar

23. M. S. Gros, *Els Tropers proser...*, p. 228, n. 100.

els peus els ha de besar –n. 67–. Segueix una llarga llista de cants per a aquesta cerimònia –n. 68–, que acaba amb l'oració "Actiones nostras", resada pel celebrant.

Després ve el ritu de lliurar a cada un dels presents una copa de vi, beneït pel sacerdot, després que el cor d'infants ho hagi demanat cantant el "Benedicte" –n. 70–. En acabar, el celebrant va a beneir el pa de l'almoïna, que segurament era col·locat en el mateix claustre, i l'aspergeix amb l'aigua beneïda –n.71-72–. La copa de vi i el pa dels pobres actualitzen gràficament davant del poble la institució de l'Eucaristia per Jesucrist en el primer Dijous Sant, al Cenacle.

Després ve el ritu de retirar les tovalles dels altars de l'església per a recordar als fidels que no hi haurà cap més celebració eucarística fins a la Nit de Pasqua –n. 73–. Més tard, després de l'hora canònica de Nona, al so de les matraques –"percussis tabulis"–, té lloc el ritu de rentar els peus als canonges, amb una llarga llista de cants adients a la cerimònia que acaben amb dos extensos "versus" –n. 74-80–. El ritu també es fa al claustre del monestir. No s'hi esmenta el ritu de la reserva eucarística per a la comunió en la sinaxi del Divendres Sant perquè no comportava cap processó.

Triduu Pasqual, n. 81-98

Els textos del Divendres Sant comencen amb els Tractus previs a la lectura de la Passió segons sant Joan –n. 81-82–. Segueix una rúbrica copiada de la Consueta del monestir on es parla de la presentació de la creu, tapada, portada per dos clergues amb els peus nus. En aquest moment es canten els Improperis, als quals responen els infants des del cor de l'església –n.83–. L'adoració de la creu té lloc en un indret de l'església no precitat, adornat "cum tapetis et linteamibus" –n. 84–, on també cal posar els "alia sanctuaria", que deuen ser reliquiers, i s'inicia després que l'abat, "vel sacerdos", l'ha destapada. L'adoració la inicia el mateix celebrant, seguit dels clergues. Després l'adoren els fidels. No s'hi esmenta el ritu de la comunió dels presantificats perquè no inclou cap processó, ni les "preces" que, com el dia anterior, calia cantar després del "Benedictus" de les Laudes.

El Dissabte Sant, segon dia del Triduu Pasqual, només té les esmentades "preces" que calia cantar després del "Benedictus" de les Laudes –n. 90–. Els textos d'aquestes "preces" també figuren en el Troper Proser antic de la Catedral de Vic.²⁴

Les rúbriques de la Vetlla de Pasqua, tercer dia del Triduu Pasqual, comencen parlant de la benedicció del Ciri Pasqual, anomenant-la "Baptisterio cerei". Acabada aquesta cerimònia, al cor es toquen les campanetes –"squille"–, segurament posades en un rotlle de fusta, per avisar el

24. M. S. Gros, *Els Tropers proseros...*, p. 229, n. 100/8.

campaner que pot començar a tocar les campanes del cimbori de la manera més solemne –“*simbola in clasico*”, n. 91–. Segueix el responsori “*Cantemus domini gloriosa*” per a la processó de retorn del baptisteri, que devia ser col·locat prop la porta d’entrada, fins a l’altar major. En iniciar la missa, el sacerdot “*girata facie ad corum*”, ha de cantar tres vegades l’“*Accendite*”, a les quals el cor respon amb el “*Deo gratias*”, i s’encenen tots els llums de l’església –n. 93–. El *Kyrie* porta tropus, i el *Ciri Pasqual* ha de restar encès fins el final del Diumenge de Pasqua. Després, el sacerdot, dirigint-se també de cara al cor ha de cantar tres vegades “*Christus dominus resurrexit*”. Segueix el cant del “*Gloria in excelsis*”, amb el tropus “*De apostolis*”, que no hem sabut identificar perquè no s’ha conservat cap troper proser del monestir.²⁵

Temps Pasqual, n. 95-125

La missa solemne del matí del dia de Pasqua comença amb l’aspersió de l’aigua beneïda i el cant de l’antífona “*Vidi aqua*”, pròpia del temps pasqual –n. 95–. Segueix la processó pel claustre que entra en el refectori on hi ha preparat el Monument –“*et sit ibi paratum Monumentum*”–, davant del qual es canta el verset “*Dicant nunc iudei*” del responsori “*Christus resurgens*” –n. 97–. No sabem com era aquest Monument, però es pot pensar que intentava reproduir l’edicle central de la Rotonda del Sant Sepulcre de Jerusalem. Que en aquesta diada fos col·locat al refectori vol dir que era desmuntable i que després es devia traslladar a algun altre indret del monestir. Per les rúbriques del Processoner, no consta que el Dijous Sant, després de la celebració eucarística, s’hi traslladés l’Eucaristia fins a la sinaxi del Divendres Sant, com encara actualment es fa.

L’introit de la missa porta el tropus “*Quem quaeritis*” en la seva versió pasqual, i es canta com en el dia de Nadal entre quatre cantors, dos dels quals també s’amaguen rere l’altar major. El tropus l’inicia un diaca, col·locat a la dreta de l’altar, que porta el bàcul pastoral quan l’abat és present a l’altar –n. 98–. El tropus té al començament el verset “*Ubi est Christus*”, que sembla propi dels tropers de la catedral de Vic.²⁶ En acabar-lo dos dels cantors han de pujar al cor –“*ascendant corum*”, n. 98–.

El diumenge de l’octava de Pasqua, anomenat “*in albis*”, per a la processó té cants repetits dels del dia de Pasqua, amb el responsori “*Et valde mane*” seguit d’una verbeta, –n. 99-101–. El mateix calia fer en els altres diumenges del temps pasqual –n. 102-103–.

En el dilluns de la setmana de l’Ascensió s’inicien les Rogatives amb una processó que segueix tots els altars de l’església. Prèviament, el

25. En el dia de Pasqua el Troper Proser de la catedral de Vic no té tropus del “*Gloria in excelsis*” en aquesta missa, mentre que el Troper Proser de la canònica de Manlleu porta en aquesta celebració el tropus del “*Gloria*” “*Christe salus mundi*”. Vegeu M. S. GROS, *Els Tropers Proser...*, p. 282, n. 87.

26. M. S. GROS, *Els Tropers proser...*, p. 161, n. 5.

setmaner amb el diaca i el sotsdiaca pugen al cor i en el faristol que hi ha entonen tres vegades la petició penitencial "Clementissime", al qual la clerecia respon amb el verset "Exaudi domine populum tuum". Es continuen cantant altres versets i l'hebdomadari, al final, resa una oració -n. 105-. Tot seguit, amb el diaca i el sotsdiaca, baixa del cor, va davant l'altar major, on resa el Pare Nostre, el salm 6, que és el primer dels set salms penitencials, i unes pregàries que acaben amb una col·lecta -n.106-107-. En acabar-la, s'inicia la processó que va, amb el cant d'una antífona, a l'altar de Sant Joan Baptista, on es resa un altre salm, unes breus pregàries i quatre col·lectes -n. 108-. La processó continua fins a l'altar de Santa Caterina, amb un cant i pregàries com davant l'altar de Sant Joan -n. 109-. Es fa el mateix, amb els altres textos, davant l'altar de Sant Nicolau -n. 110-, el de Santa Maria Magdalena -n. 111-, el de l'apòstol Sant Jaume -n. 112-, i el de Sant Agustí -n. 113-. Després es retorna a l'altar major i es va a l'església de Santa Cecília, anteriorment esmentada -n. 115-, i es retorna a l'església del monestir amb el cant de les Lletanies Majors -n. 116-118-. Després es diu la missa d'aquest primer dia de les Rogatives. No s'hi diu que s'hagi de repetir la cerimònia el dimarts i el dimecres següents que també són dies penitencials.

De tres dels altars esmentats coneixem la data de creació del benefici que servia per a mantenir-hi el culte. Són els de Sant Nicolau, creat per Bernat de Centelles, l'any 1245,²⁷ el de Sant Jaume, fundat per Ramon de Postius, l'any 1264,²⁸ i el de Santa Caterina, instituït l'any 1265 per Bernat Mangó.²⁹ El lloc on eren col·locats aquests altars és difícil de saber-ho partint només de les rúbriques del Processoner. És lògic, però, pensar que el primer i l'últim, els de Sant Joan Baptista i de Sant Agustí, eren col·locats en els dos absis laterals de la capçalera del temple. Si el de Sant Joan, com a la catedral de Vic, era el de l'absis del braç esquerre del creuer, tindríem que el de Santa Caterina i el de Sant Nicolau eren posats davant els murs nord i occidental d'aquesta mateixa part del creuer, mentre que el de Santa Maria Magdalena i el de Sant Jaume es trobaven en els murs occidental i de migdia del braç dret del creuer, i el de Sant Agustí en l'absis obert de cara a orient d'aquest mateix braç. Tot això, però, no deixa de ser una hipòtesi que només pot ser confirmada per l'estudi de la rica documentació conservada procedent del monestir.

El dia de l'Ascensió, el responsori de l'inici de la processó claustral té verbeta -n. 119-. Segueixen els dos textos de la processó del diumenge següent -n. 122-, i la festa de la Pentecosta, que inicia la processó amb l'aspersió de l'aigua beneïda sobre els presents. Segueix la processó pel

27. A. PLADEVALL I J. VIGUÉ, *El monestir romànic...*, p. 200.

28. A. PLADEVALL I J. VIGUÉ, *El monestir romànic...*, p. 200.

29. A. PLADEVALL I J. VIGUÉ, *El monestir romànic...*, p. 201.

claustre amb el cant d'un responsori i l'antífona pel retorn a l'església, com en els altres diumenges –n. 126-127–. L'última celebració del cicle pasqual és el diumenge de l'octava de la Pentecosta, en la processó del qual el responsori porta verbeta.

Solemnitat de l'Eucaristia del Senyor, n. 130-131

La processó d'aquesta diada, amb el trasllat de l'Eucaristia, només es realitza entorn del claustre monàstic, sense sortir pels carrers de la vila de l'Estany. En ésser al segon claustre, tots els presents, agenollats vers el Cos Eucarístic de Crist, l'adoren, com en el Diumenge de Rams, amb l'aclamació "Ave rex noster". Segueixen tres cants pel retorn a l'església monàstica –n. 130-131–. Després hi ha la rúbrica referent a la processó del diumenge que cau dins l'octava d'aquesta festa –n. 132-133–. Que la processó només es celebri en el claustre monàstic, sembla que indica que és de creació força recent.

Temps de després de la Pentecosta, n. 132-141

En aquest temps de l'Any Litúrgic, que és el que compta amb més diumenges, el Processoner es presenta molt reduït, perquè només té quatre conjunts de peces: Els dels dos primers diumenges de després de l'octava, el del primer diumenge del mes d'agost i el del diumenge de la Santa Trinitat.

El primer diumenge, a més del responsori per a la processó pel claustre, compta amb dues antífonas marianes per al retorn a l'interior de l'església –n. 134-135–, per a poder-les alternar en els altres diumenges. En el segon diumenge s'indica que el responsori "Oremus dilectissimi" s'ha de dir fins a l'últim diumenge de l'any litúrgic dedicat a la Trinitat, menys si el diumenge cau en una festa del santoral que en les matines tingui nou lectures, i en el primer diumenge del mes d'agost, en el qual cal cantar el responsori "Ego sapientia" pertanyent al grup dels responsoris "De Istoria" –n. 136–. En aquest diumenge, com en el de la Trinitat, el Processoner té textos propis, diferents dels que s'han de repetir des de l'octava de la Pentecosta.

El Santoral, n. 142-230

El Santoral, malgrat de tractar-se d'un Processoner, és força extens si tenim present que només tenien processó, prèvia a la celebració eucarística, les festes més importants de l'any litúrgic. Totes aquestes festes pertanyen al santoral comú de les, com hem dit, esglésies de les nostres terres, i només dues formen part del santoral de la diòcesi de Vic. Són el bisbe sant Bernat Calbó (25-X) i els màrtirs sant Llucià i Marcià (26-X), encara venerats a l'Església de la Pietat de Vic. Els sants que tenen un altar al monestir, a més de la processó d'abans de la missa, també tenen processó després de

les primeres vespres fent una pregària davant el seu altar. Aquests, en la llista que segueix, els indiquem amb un asterisc posat davant del seu nom. També hi indiquem les celebracions que queien dins l'octava dels sants més importants, en les processons dels quals calia cantar un responsori procedent del seu ofici diví, adient a la festa del sant. Això ja havia estat previst per la rúbrica n. 32 posada al final del diumenge de després de l'octava de l'Epifania.

En el conjunt de les celebracions destaquen la de la benedicció de les candeles del dia 2 de febrer –n. 149–; la de la Invenció de la Santa Creu, del dia 3 de maig –n. 167– en la qual, en el cementiri posat a la part nord de l'església monàstica, es feia en els seus quatre angles la lectura dels inicis dels quatre evangelis, amb cants i rés d'oracions, per a beneir el terme de l'Estany, i la de la festa de l'Assumpció de Maria al cel, dia 15 d'agost –n. 199–, amb un tropus escenificat que sembla únic en els troopers fins ara coneguts. D'aquestes tres celebracions, en parlarem després de la llista que segueix del santoral.

<i>Desembre</i>	<i>Número</i>
*Nicolau de Bari (6-XII)	142
Esteve, protomàrtir (26-XII)	17
Joan, evangelista (27-XII)	19
Sants Innocents (28-XII)	21
 <i>Gener</i>	
Sebastià, màrtir (20-I)	145
Agnès, màrtir (21-I)	146
Vicenç, màrtir (22-I)	147
Conversió de sant Pau (25-I)	148
 <i>Febrer</i>	
Purificació de Maria (2-II)	149
Diumenge "infra octavas"	160
Àgata, màrtir (5-II)	162
Eulàlia de Barcelona (12-II)	163
 <i>Març</i>	
Anunciació de Maria (25-III)	164
 <i>Maig</i>	
Felip i Jaume, apòstols (1-V)	165
Santa Creu, Invenció (3-V)	167
 <i>Juny</i>	
Bernabè, apòstol (11-VI)	176

Antoni de Pàdua (13-VI)	177
Quirze i Julita, màrtirs (16-VI)	178
*Joan Baptista (24-VI)	179
Diumenge “infra octavas”	181
*Sant Pere i sant Pau, vigília (29-VI) ³⁰	182
Diumenge “infra octavas”	183

Juliol

Cristòfol, màrtir	185
Benet, trasllat (11-VII)	186
*Margarida, màrtir (20-VII)	187
*Maria Magdalena (22-VII)	189
*Jaume, apòstol (25-VII)	191
Diumenge “infra octavas”	194
Anna, mare de Maria (26-VII)	195

Agost

Feliu de Girona, màrtir (1-VIII)	196
Domènec, confessor (4-VIII)	197
Llorenç, màrtir (10-VIII)	198
Assumpció de Maria (15-VIII)	199
Diumenge “infra octavas”	205
Bartomeu, apòstol (24-VIII)	206
*Agustí d’Hipona, bisbe (28-VIII)	207
Joan Baptista, martiri (29-VIII)	210

Setembre

Nativitat de Maria (8-IX)	211
Diumenge “infra octavas”	212
Santa Creu, Exaltació (14-IX)	213
Mateu, apòstol (21-IX)	214
Tecla, màrtir (23-IX)	215
*Miquel, arcàngel (29-IX)	216
Jeroni, confessor (30-X)	217

Octubre

Lluc, evangelista (18-X)	218
Bernat Calbó, bisbe de Vic (25-X)	219
Llucià i Marcià, màrtirs (26-X)	220
Simó i Judes, apòstols (28-X)	221

30. En la rúbrica es parla de la processó de les primeres vespres d’aquesta diada i de la processó del matí, malgrat que el títol només esmenti la primera processó.

Novembre

Tots Sants (1-XI)	222
Diumenge "infra octavas"	223
Dedicació a l'església de l'Estany (3-XI)	224
Diumenge "infra octavas"	225
Passió de l'Imatge de Crist	226
Martí de Tours, bisbe (11-XI)	227
Brici de Tours, bisbe (13-XI)	228
Cecília, verge (22-XI)	229
*Caterina d'Alexandria (25-XI)	230

Com ja hem indicat, en el santoral hi ha tres celebracions especials que tenen més textos litúrgics que el responsori i l'antifona de la processó claustral. La primera és la benedicció de les candeles del dia 2 de febrer, festa de la Purificació de Maria –n. 149–. El responsori porta verbeta –n. 150–, i la processó claustral, després de retornar a l'altar major, es dirigeix vers l'església de Santa Cecília, anterior esmentada, amb cants propis de la festa –n. 152–. És en aquesta església on es fa la benedicció de les candeles, i on el diaca proclama l'"Accendite", abans d'encendre els ciris i les candeles –n. 156–. Amb els ciris i les candeles encesos la processó retorna a l'església del monestir. En arribar-hi, les portes han d'ésser tancades. Davant d'aquestes, tots agenollats, canten una antifona en honor a la Verge Maria. Després, en obrir les portes, la processó entra a l'església amb el cant del tropus "O nova res", previ a l'introit "Suscepimus" de la missa.

La segona celebració important inserida en el santoral és la benedicció del Terme de l'Estany feta el dia 3 de maig, festa de la Invenció de la Santa Creu. El responsori de la processó claustral porta verbeta –n. 168–. Acabada la missa matinal i la "Pretiosa" de després de l'hora de Prima, tots es dirigeixen en processó al cementiri col·locat a l'exterior de la part nord de l'església. En un dels seus angles, entre cants i pregàries, es llegeix l'inici de l'evangeli de sant Mateu. Es fa igualment en els altres tres angles del cementiri, on es llegeixen els inicis dels altres evangelis. Després la processó retorna a l'església.

La tercera cerimònia és la més interessant i la que ha atret més els investigadors dels antics drames litúrgics, i també la que ha fet que el Processoner sigui més conegut i valorat. Es troba en la festa de l'Assumpció de la Verge Maria al cel, celebrada el dia 15 d'agost –n. 199–. Compta amb quatre responsoris marians per a la processó claustral. Després, en acabar el cant de l'Introit en el cor, "descendant IIII cantores" que es col·loquen davant l'altar, dos dels quals "abscondent se retro altare", i comença el cant del tropus amb el verset "Ora est, psallite" interpretat pel diaca. Segueix el "Quem quaeritis", que és una adaptació mariana del tropus homònim pasqual. En acabar-lo, dos dels cantors "ascendant corum", i es repeteix el cant de l'introit –n. 203–, rúbriques que ens presenten novament el cor

canonical de l'Estany en un indret, prop l'altar major, elevat suficientment per a poder dir que els cantors baixen del cor a l'altar major i que, en acabar el cant del tropus, puguen de l'altar al cor.

Comú de sants, n. 231-238

Aquesta secció del manuscrit és força breu. Hi ha textos per a les festes dels apòstols i els evangelistes, per a diferents màrtirs, per a un sol màrtir, per a un confessor i per a les verges. La majoria de conjunts de peces només porten l'inici del responsori amb la nota que remet al lloc del Processoner on el cantor trobarà el text íntegre amb la seva música. És lògic que aquest comú sigui reduït perquè el Santoral del manuscrit és molt complet. Potser el copista el va posar al final del santoral en previsió de noves festes que més tard poguessin introduir-se en el culte del monestir.

Les "Intonaciones" del "Gloria Patri" dels responsoris, n. 239

Com a complement necessari per a cantar el "Gloria Patri" dels responsoris que en porten, el Processoner també afegeix aquestes peces de cant col·locades segons l'ordre dels vuit tons dels llibres de cant antics.

Altres responsoris, n. 240-245

El Processoner acaba amb un responsori que durant la Quaresma calia cantar després de la lectura breu de les Completes, i vuit responsoris de difunts per a cantar en les absoltes sobre les tombes en els seus aniversaris de defunció. L'últim porta una llarga verbeta, en l'estil de la prosa "Dies illa, dies irae" utilitzada en la litúrgia de difunts romana –n. 244–. Segueix encara una altra verbeta per a ser cantada en la Pentecosta –n. 245–, que és l'última peça primitiva del Processoner.

El cor dels canonges

Al llarg del comentari hem esmentat les principals rúbriques que es refereixen al cor on es reunien els canonges per al rís de l'ofici diví i la celebració eucarística, sense, però, mai precisar on era col·locat. Malgrat això, tenint present l'estructura de l'església romànica de l'Estany, d'una sola nau, amb creuer i tres absis de cara a l'orient,³¹ es pot fer una hipòtesi que sembla força segura.

En primer lloc cal remarcar que el cor era davant de l'altar major, segons es pot deduir de les rúbriques que, en parlar del celebrant que actuava, com era tradicional, de cara a orient, en dirigir-se als presents ho

31. La planta de l'església de l'Estany, amb les seves mides, ha estat publicada per A. PLADEVALL I J. VIGUÉ, *El monestir romànic...*, p. 108-109.

feia “girata facie ad corum” –n. 93-94–. Així és en la celebració de la Vetlla de Pasqua quan anuncia als presents amb l’“Accendite” que han d’encendre llurs ciris amb el foc del Ciri Pasqual. Cal, doncs, en principi, posar-lo en l’espai que hi ha entre l’absis central i el creuer, o bé en el centre del mateix creuer, o fins i tot entre el creuer i l’inici de la nau central. És impossible que es refereixi a un cor alçat sobre la porta d’entrada occidental perquè el que hi havia fins a l’actual restauració era ja dels segles xvii-xviii, com la majoria dels cors conservats en les nostres esglésies.

Més interessants són les rúbriques n. 98, 104 i 203, corresponents al dia de Pasqua, al dilluns de les Rogatives i a la festa de l’Assumpció de Maria del dia 15 d’agost. En aquestes, respectivament, s’hi diu que “alii duo (cantores) ascendant corum”, “Ascendant ebdomadariu cum diachono et subdiachono in choro ad letricum” i “alii duo (cantores) ascendant corum”, repetint el text de la primera rúbrica. Igualment en les rúbriques n. 64, 106 i 203, pertanyents al Dijous Sant, al dilluns de les Rogatives i a l’esmentada festa de l’Assumpció, hi trobem que “duo clerici descendant de coro et eant retro altare Sanctae Mariae”, “ebdomadarius cum diachono et subdiachono descendant de coro et maneant coram altari beate Marie” i “descendant IIII cantores qui veniant ante altare”.

A més, per les rúbriques n. 91 i 125, pertanyents a les Vetlles de Pasqua i de la Pentecosta, sabem que al cor hi havia unes “squille”, que segurament era un rotlle amb campanetes per avisar el campaner que ja podia tocar les campanes del cimbori. També en la rúbrica n. 104 s’explica que en el cor hi havia un faristol on l’hebdomadari havia d’iniciar les pregàries penitencials en el dilluns de les Rogatives, abans de començar la processó que amb cants i oracions recorreria tots els altars de l’església.

Al n. 64, a les “preces” de les laudes del Dijous Sant, consta que el cor era dividit en dues seccions, la “maior” i la “minor”, vocabulari que sembla que s’ha de referir més a la categoria eclesiàstica dels que l’ocupaven, que no al nombre de seients que tenien. La “maior” seria per als canonges i la “minor” per a la resta de la clerecia. I encara per la rúbrica n. 83, pertanyent al cant dels Improperis del Divendres Sant, consta que en aquest cant hi intervenen els “pueri in choro”. Finalment, cal també recordar, com ja hem dit, que l’any 1376 Berenguer de Planell i la seva esposa Elisenda, del mas Planell de Tona, fundaren el benefici de Santa Maria del Cor,³² que ens fa conèixer que al cor de l’Estany, com al de la catedral de Vic, també hi havia un altar dedicat a la Verge. En la visita pastoral feta l’any 1442, en temps del bisbe Jordi d’Ornós, aquest altar va ser visitat després de l’altar major,³³ cosa que fa pensar que eren col·locats molt a prop.

El cor de l’Estany devia ser, doncs, un espai prou gran per a encloure

32. Vegeu la nota 29.

33. Vic, Arxiu Episcopal, Mensa 1201/4 (1442-1443), fol. 63.

els seients dels canonges, dels cantors i dels clergues, i el cor dels infants que formaven part de la comunitat canonical, i que, a més, hi hagués lloc per a l'esmentat altar de Santa Maria del Cor.

Tot això sembla evident. Era un cor-tribuna alçat dins l'església monàstica. Més difícil és precisar en quin indret de l'església era col·locat. D'entrada, com hem dit, s'ha d'excloure que fos situat al final de la nau, sobre la porta d'entrada, perquè no hi ha senyals en els seus murs per a poder afirmar-ho. Tenint present que el cor, com és lògic, era davant l'altar major, sembla que només queden tres llocs possibles. Són el tram de la nau que enllaça l'absis i el creuer, potser ocupant part del seu espai, en el centre del mateix creuer, o bé en la part occidental del creuer, endinsant-se en el principi de la nau central. Com que no consta que mai s'hagin fet excavacions en aquestes zones de l'església, l'arqueologia no pot pas ajudar-nos a identificar-ho. Cal, doncs, fixar-nos en tres esglésies no excessivament llunyanes de l'Estany que tingueren o encara tenen restes d'un cor tribuna. Són la catedral de Vic i les esglésies parroquials de Sant Andreu d'Oristà i de Sant Andreu de Castellcir.

A la catedral de Vic, en la dècada dels anys 1150-1160, entre altres reformes, s'allargà la cripta fins a mig creuer, i es convertí en una veritable tribuna³⁴ que allargà el presbiteri de tal manera que l'antic altar major quedà a la mateixa alçada del cor i aquest es desplaçà vers la nova tribuna, cosa que no fou possible per no tenir cripta ni a Serrabona, ni a Cuixà, ni a l'Estany, on l'altar major quedà en el mateix lloc on havia estat consagrat l'any 1133.³⁵ Sembla força lògic que els canonges de l'Estany, tan lligats i dependents dels de Vic, en data incerta, però quelcom més tard dels anys 1150-1160, fessin construir un cor-tribuna, inspirant-se en el de la catedral osonenca. Si s'accepta aquesta hipòtesi, tindriem que el nou cor, d'acord amb les mides de l'església de l'Estany, tindria uns 6 metres d'ample per 6 o més metres de llarg, dos més que entrarien en l'àmbit propi del creuer. Sembla un espai suficient per a encabir-hi tot el què el Processoner ens diu que hi havia en aquest cor-tribuna. La cara posterior del cor, amb només una porta al mig per a entrar en l'àrea de l'altar, com a Serrabona i a Oristà, esdevindria com una mena d'iconòstasi a l'estil de moltes esglésies orientals i occidentals. Posar el cor-tribuna al mig del creuer el reduiria a uns 6 x 4,23 metres, mentre que en la tercera possibilitat, la que estigués col·locat en la part occidental del creuer penetrant part de la nau, podria tenir les mateixes dimensions que la primera hipòtesi.

La parròquia de Sant Andreu d'Oristà és situada a uns 20 km a l'oest de

34. La planta de la tribuna ha estat publicada per E. JUNYENT, *Monuments romànics d'Osona*, Vic, 1987, p. 23. Vegeu també M.S. GROS, «L'antic retaule romànic de la Catedral de Vic. Assaig de reconstrucció», *Studia Vicensia*, 1 (1989), p. 125.

35. R. ORDEIG, *Les dotalies de les esglésies de Catalunya (segles IX-XII)*, vol. III, Vic, 2001, p. 105, doc. 347.

Vic, comarca del Lluçanès. Aquesta església fou lliurada a la catedral de Vic, l'any 957, pel bisbe Guadamir, en dotar la canònica osonenca³⁶. Des d'aquest moment quedà lligada a la canònica de Vic, de tal manera que fins i tot, en l'inventari dels béns mobles de la catedral fet l'any 971, en ésser assassinat l'arquebisbe Ató, consta que un Leccionari de la catedral el feia servir la clerecia d'Oristà.³⁷ En les excavacions fetes entre els anys 1964-1970, en el subsòl de l'actual església barroca s'identificaren restes de l'antiga església romànica del segle XII amb un cor-tribuna, ara restaurat, aixecat, segons sembla, al començament de la nau única, i que arribava fins a tocar l'arc triomfal de l'absis.³⁸ Actualment té 5 x 7 metres.

L'església de Sant Andreu de Castellcir, al Moianès, a uns 35 Km al sud de la ciutat de Vic, també comptava amb un cor tribuna, en part conservada en fer-lo passar, els anys 1650-1651, reduït a un sol tram, sobre la porta d'entrada de l'església. Consta que abans ocupava la meitat oriental de la nau central de l'església fins a tocar l'absis.³⁹ Per la planta publicada de l'església, el cor-tribuna tindria uns 4 metres d'ample per 7 metres de llarg.⁴⁰ La meitat conservada del cor-tribuna permet imaginar-se fàcilment l'efecte que causava als que participaven en el culte de l'església, amb l'altar posat gairebé en un iconòstasi.

Els exemples de la catedral de Vic i de les dues esmentades parròquies d'Oristà i de Castellcir afavoreixen la hipòtesi que el cor tribuna de l'Estany fos també posat en el tram de la nau que uneix l'absis amb el creuer i que, com a la catedral de Vic, ocupés part d'aquest últim per a donar cabuda a tot el que el Processoner explica que hi havia.

Mentre que els cors-tribuna d'Oristà i de Castellcir persistiren en el seu lloc fins a mitjan segle XVII, el de l'Estany, molt possiblement, fou suprimit com a conseqüència del terratrèmol de l'any 1448 que aterrà les voltes de l'església i part de les dependències del monestir.⁴¹ Com que el de la catedral de Vic ja havia estat suprimit l'any 1401 en iniciar les obres del nou creuer gòtic de la catedral,⁴² la moda dels cors-tribuna ja havia passat; després de gairebé tres segles d'existència, només persistí en les esglésies rurals d'Oristà i de Castellcir amb menys recursos econòmics.

El Processoner de l'Estany no solament ens explica la litúrgia

36. E. JUNYENT, *Diplomatari de la catedral de Vic: Segles IX-X*, Vic 1980-1996, p. 225, doc. 302.

37. E. JUNYENT, *Diplomatari...*, p. 347, doc. 413.

38. Sobre la parròquia d'Oristà, la seva església i, en concret, el seu cor-tribuna, vegeu R. ORDEIG, *Oristà i la seva església*, Vic, 1995. A les pàgines 34 i 127 publica la planta de les excavacions; vegeu també *Catalunya Romànica*, III: *Osona*, Barcelona, 1986, p. 444.

39. J. GALOBART, «La consuetat parroquial de Sant Andreu de Castellcir escrita per Mossèn Francesc Coma, l'any 1666», *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, 12 (2004), p. 353.

40. *Catalunya Romànica*, XVIII: *El Vallès Occidental*, Barcelona, 1991, p. 333.

41. A. PLADEVALL I J. VIGUÉ, *El Monestir Romànic...*, p. 202.

42. E. JUNYENT, *La Catedral de Vic*, Sabadell, s. a., p. 9.

processional del monestir i la funcionalitat del seu cor-tribuna, sinó també la dels altres cors-tribuna de banda i banda del Pirineu, especialment els de Serrabona i de Cuixà, i el seu lloc primitiu d'emplaçament, que per manca de manuscrits litúrgics coetanis fins ara no se sabia per a què servien.

NORMES D'EDICIÓ

En transcriure el manuscrit hem procurat ser el màxim de fidels al seu text, de vegades força difícil de desxifrar per les nombroses abreviatures que conté. Els parèntesis angulars <> indiquen tot el que hi hem afegit per a fer el seu text més intel·ligible, i els signes [ ] assenyalen els mots i lletres posats pel corrector entre línies. Dels textos amb notació musical ja coneguts per altres fonts, només publiquem l'inici amb, al final, l'edició on el lector els trobarà íntegres. Els propis del manuscrit són publicats íntegrament.

Les sigles emprades són aquestes:

AMS	R. J. HESBERT, <i>Antiphonale Missarum Sextuplex</i> , Brussel·les, 1935.
Bon	F. BONATRE, <i>Estudis sobre la verbeta</i> , Tarragona, 1982. Citem les pàgines del volum.
CAO	R. J. HESBERT, <i>Corpus Antiphonalium Officii</i> , Roma, 1963 i s.
CO	E. MOELLER i B. COPPIETERS, <i>Corpus orationum</i> , Turnhout, 1992 i s., CCL 160.
Don	R. B. DONOVAN, <i>The Liturgical drama in medieval spain</i> , Toronto, 1958. Citem les pàgines del volum.
ProSeu	F. X. ALTÉS, <i>El Processoner de la Seu d'Urgell imprès l'any 1527: Edició facsimilar monocroma</i> , Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 2007, BLC 4.
ProVic	M. S. GROS, "El Processoner de la Catedral de Vic. Vic, Mus. Episc., ms. 117 (CXXIV)", <i>Miscel·lània Litúrgica Catalana</i> 2 (1983), p. 73-130.
RH	U. CHEVALIER, <i>Repertorium hymnologicum</i> . Lovaina i Brussel·les, 1892.
SGre	J. DESHUSSES, <i>Le sacramentaire grégorien</i> , Friburg, Suïssa, 1971.
TPVic	M. S. GROS, <i>Els Tropers prosers de la catedral de Vic: Estudi i edició</i> , Barcelona, Institut d'Estudis Catalans, 1999, BLC 2.

INCIPIT LIBER PROSESSIONUM TOTIUS ANNI
EST MONASTERII STAGNENSIS

<AD ASPERSIONEM AGUAE BENEDICTAE

1. A.> Asperges me, domine, isopo et mundabor, labavis me et super ... VR. Miserere mei domine secundum.../f. 1^v... Gloria Patri et Filio... (ProVic 2, CAO 1494, Ps 50)
2. <A.> Pax eterna ab eterno Patre huic domui, pax perempnis Verbum.../f. 2/... (ProVic 3, CAO 4252)

DOMINICA PRIMA IN ADVENTU DOMINI

3. *Ad processionem in claustro*: A. Venite, ascendamus ad mon/f. 2^v/tem domini, et docebit nos.../f. 3/... (ProVic 4, CAO 5349)
<A.> Vigilate omnes quia dies domini propincant, de qua pro//f. 3^v/phete... (ProVic 5)
4. *In introitu ecclesie*: A. Veni domine visitare nos in /f. 4/ pace, ut letemur... (ProVic 7, CAO 5321)

DOMINICA II^a IN ADVENTU DOMINI

5. *Antifona ad processionem*: Missus est angelus Gabriel a deo in civita /f. 4^v/te Nazaret, ad virginem... RP. /f. 5/ Et virtus altissimi obumbravit... /f. 5^v/... (ProVic 8, CAO 3792)
6. *In introitu <ecclesie>*: A. Veni domine. (cf. n. 4)

<DOMINICA III^a IN ADVENTU DOMINI

7. *Ad processionem in claustro*>: /f. 6/ RS. Montes Israe<l> ramos vestros expandite, et florere et fructus facite... /f. 6^v/... VR. Florete sicut lilium, dantes hodorem... Gloria Patri et Filio... (ProVic 10, CAO 7177)
8. *Ad introitu <ecclesie>*: A. Veni domine. *Require supra*. (Cf. n. 4)

DOMINICA IIII^a <IN ADVENTU DOMINI>

9. *Responsorium ad procesionem*: Festina. /f. 7/
<RS.> Festina ne tardaveri<s> domine et libera populum...
VR. Excita potenciam tuam /f. 7^v/ et veni. P. Et li<bera>.
VR. Veni domine et noli tardare. P. Et li<bera>. Gloria Patri et Filio... (ProVic 12, CAO 6728)
10. *Antifona in introitum <ecclesie>*: Veni do<mine>. (Cf. n. 4) /f. 8/

IN FESTO NATALIS DOMINI

11. *Antifona ad processionem*: O Maria, Iese virga, celi regina, maris stella... /f. 8^v-10/... (ProVic 19, CAO 4036)
12. *Ad introitum <ecclesie>*: A. Gloria in excelsis deo, et in terra pax hominibus... (ProVic 19, CAO 2946)

13. *Ad missam sint IIII cantores in coro qui incipiant offitium ad missam. Set primo veniant ad altare et duo illorum abscondant se retro altare. Et alii duo veniant ante altare. Et illi qui sunt retro altare incipiant scilicet: TROPUS. Quem queritis in presepe? Et diachonus incipiat in cornu altaris dextro: Ora est psallite. /f. 10^v/*
 <VR.> Ora est psallite, iube dom<n>us canere, eya dicite!
 (Don 92-93)
14. *Dicant illi qui sunt retro altare: Quem queritis in presepe, pastores, dicite!*
Respondeant illi qui sunt coram altare: Salvato/f. 11/rem Christum dominum infantem pannis involutum secundum sermonem angelicum. (Don 93)
15. *Illi qui sunt retro altare veniant ad altare, et stet unus in dextro cornu altaris et alius in sinistro, et levent pallium altaris dicendo: VR. Adest hic.*
 <VR.> Adest hic parvulus /f. 11^v/ cum Maria matre sua, de qua dudum batizinando Ysayas dixerat propheta: Ecce virgo concipiet et pariet filium, et nunc euntes dicite quia /f. 12/ natus est. (Don 93)
16. *Finitis versibus alii II^{os} girent se ad populum dicentes: VR. Alleluya, alleluya, iam vere scimus Christum natum in terris, de quo canite omnes cum propheta dicentes: Puer na<tus est>. (Don 93, AMS 11^a)/f. 12^v/*

IN NATALE SANCTI STEPHANI

17. *Ad processionem: RS. San<c>te Stephane protomartir, audi rogantes servulos... /f. 13/... VR. O inclite martir, sidus aureum Christi... /f. 13^v/... (ProVic 179)*
18. *Antifona ad introitu <ecclesie>: Patefacte sunt ianue celi Christi martiri beato Stephano, qui in numero... /f. 14/... (ProVic 183, CAO 4229)*

IN NATALE SANCTI IOHANNIS EVANGELISTE

19. *Responsorium ad processionem: In medio ecclesie aperuit os /f. 14^v/ eius et implevit eum... VR. Iocunditate et exultacione thesauriza /f. 15/vit super eum... (ProVic 185, CAO 6913)*
20. *Ad introitu <ecclesie>: A. Iste est Iohannes qui supra pectus domini /f. 15^v/ in cena recubuit... (ProVic 188, CAO 3425)*

IN NATALE INNOCENCIUM

21. *Responsorium ad processionum: O quam gloriosum est regnum in /f. 16/ quo cum Cristo gaudens... VR. Bea/f. 16^v/ta regio civium supernorum... (ProVic 190, CAO 7285)*
22. *Antifona in introitu <ecclesie>: Hii sunt qui cun mulieribus non sunt quoinqui/f. 17/nati, virgines... (ProVic 191, CAO 3044)*

IN FESTO CIRCUMCISIONIS DOMINI

23. *Responsorium ad processionem*: Sancta et immaculata virginitas quibus te laudi/f. 17^v/bus referam... VR. Benedicta et venerabi/f. 18/lis e<s> virgo Maria... P. Quia. Gloria Patri et Filio... (ProVic 17, CAO 7569)
24. *Ad introitu <ecclesie>*: A. Mirabilem misterium declaratur /f. 18^v/ hodie innovantur nature, deus... /f. 19/... (CAO 3763)

IN FESTO APARICIONIS DOMINI

25. *Responsorium ad processionem*: Tria sunt mu<n>era pretiosa que obtulerunt Magi domino... /f. 19^v-20/... VR. Salutis nostre auctorem Magi venerati sunt... /f. 20^v/... <P.> In aurum. (ProVic 24, CAO 7777)
Sequitur:
26. BERVETA. Ad Christi sacra hodie cunabula,
Magii veniunt nova producente stella.
Et ei trina mistica de/f. 21/ferunt munera,
Aurum denique dignitas ut panderet regia,
Tus ut deitatis excellenciam,
Mirramque panderet illius sacra dominica. (ProVic 24, Bon 105) /f. 21^v/
27. *Ad introitum <ecclesie>*: A. Hodie celesti sponso iuncta est ecclesia, quoniam in Iordane... /f. 22/... (ProVic 27, CAO 3095)

DOMINICA INFRA OCTABAS <EPIFANIE>

28. *Responsorium ad processionem*: RS. Stella fulsit in oriente, Magi occurrunt ei offe/f. 22^v/rentes ei thesaurum magnum... <VR.> Et intrantes domum invenerunt puerum... /f. 23/... Gloria Patri et Filio... (ProVic 25, CAO 7700)
29. *Ad introitu <ecclesie>*: A. Virgo sacra et virili ignara consorcio Spiritu Sancto fecundata... /f. 23^v/... (CAO 5455)

IN CAPITE OCTABARUM EPIFANIE

30. *Responsorium ad processionem*: Stella fulsit. (Cf. n. 28)
Ad introitu <ecclesie>: A. Hodie celesti, si capud octabarum venerint in dominica. (Cf. n. 27)

DOMINICA I^a POST OCTABAS EPIFANIE

31. *Ad processionem*: RS. Domini est terra. (Cf. n. 33)
Ad introitu <ecclesie>: A. Maria intacta, vel Virgo sacra. (Cf. n. 29)
32. *Et istud responsum dicatur usque ad LXX^a, et antifona similiter, nisi venerit festum IX leccionum. Et semper in dominicis diebus si festum contingerit sive non, ad processionem incipimus in coro: <A.> Pax eterna, exceptis aliquibus dominicis, scilicet, dominicis LXX, LX et L, et dominicis XL, et dominica in Ramos Palmarum et Sancto die Pasce, et dominica ante Ascensionem Domini et Pentecosten, et*

dominica infra octabas Sancti Petri, et Assumptionis Beate Marie et Nativitatis Beate Marie, sive in dominica, et/f. 24/festi <vitas> Omnium Sanctorum, sive in dominica, et dedicacionis ecclesie, et Natalis Domini, sive in dominica, et Apparicionis Domini, sive in dominica, et Presentacionis Domini, sive in dominica.

DOMINICA I^a POST OCTABAS <EPIFANIE>

33. *Responsorium ad processionem*: Domini est terra et plenitudo eius, orbis terrarum et univer/f. 24^v/si qui... VR. Ipse super maria fundavit eum et super flumina... (CAO 6517)
34. *Ad introitu <ecclesie>*: A. Maria intac<ta>, *require supra, vel* Virgo /f. 25/ sacra et virili ignara... (CAO 5455) (Cf. n. 29, 31)

DOMINICAS LXXe LXe ET L^e

35. *Antifona ad processionem*: Christe pater /f. 25^v/ misericordiarum qui tempus acceptabile reis indu<l>ges... /f. 26-28/... (ProVic 32, CAO 1784)
36. *In introitu <ecclesie>*: A. Ecce mater nostra Iherusalem cum magno affectu clamat... /f. 28^v/... (ProVic 33, CAO 2497)

DOMINICA I^a IN XL^a

37. *Antifona ad processionem*: Cum sederit Filius hominis in sede magestatis sue que ceperit iudicare... /f. 29-30/... (ProVic 34, CAO 2032)
38. *Antifona in introitu <ecclesie>*: Ecce mater nostra. *Require supra.* (Cf. n. 36)

DOMINICA II^a IN XL^a

39. *<Antifona ad processionem>*: Ecce karissimi dies ista /f. 30^v/ iudicii magna et terribilis instat... /f. 31-32/... (ProVic 37, CAO 2497)
40. *Ad introitu <ecclesie>*: A. Ecce mater n<ostra>. (Cf. n. 36)

DOMINICA III^a IN XL^a

41. *Ad processionem*: RS. Igitur Iosep ductus est in Egiptum fuitque dominus cum /f. 32^v/ eo. P. Per quem erat vir... VR. Misertus enim est deus illius et omnia... /f. 33/ Gloria Patri et Filio... (ProVic 39, CAO 6878)
42. *Ad introitu <ecclesie>*: A. Ecce mater nostra. *Require supra.* (Cf. n. 36)

DOMINICA IIII^a <IN XL^a>

43. *Responsorium ad processionem*: Audi Israel precepta domini, et eam in corde tuo... /f. 33^v/... <P.> Et dabo... <VR.> Observa et audi vocem meam et... /f. 34/... Gloria Patri et Filio... (ProVic 41, CAO 6143)

44. VERBETA. Ad /f. 34^v/ possidentum terram in qua sis felix,
Adduxi te per Rubi semitas maris.
Obtemperabunt tibi robuste manus,
Multiplicabo semen bellige/f. 35/ratum.
Terroque tuus erit super gentes,
Quas creavi ad laudem nominis tui.
Hostem non timebis si me audieris,
Et eris benedictus /f. 35^v/ in eternum. (Bon 110)⁴³
45. *Antifona in introitu <ecclesie>*: Ecce mater. (Cf. n. 36)

DOMINICA IN PASSIONE <DOMINI>

46. *Ad processionem*: RS. Circumdederunt me viri mendaces sine causa flagellis... /f. 36/... P. Set tu domine... VR. Quonia<m> tribulacio proxima est no<n> est qui ad/f. 36^v/iuvet. P. Sed tu. *Reiteretur responsorium*. (ProVic 42, CAO 6287)
47. *Antifona in introitu <ecclesie>*: Ecce mater nostra Iherusalem (Cf. n. 36)

DOMINICA IN RAMIS PALMARUM

48. *Ad processionem cantor incipiat in coro, alta voce*: RS. Aspergea me domine. (Cf. n. 1). *Finita oratione cantor incipiat*: A. Prima autem. *Et immediate fiat processio in claustro*.
A. Prima autem azimorum accesserunt discipuli ad Ihe/f. 37/sum dicentes... /f. 37^v/... (ProVic 49)
49. *Hec antifona finiatur in primo claustro. Postea cantor incipiat alia antifona, scilicet*: Ante sex. /f. 38/
<A.> Ante sex dies passionis sue occurrerunt ei pueri ebreorum, et in manibus portabant... /f. 38^v/... (ProVic 50)
50. *Qua finita in II claustro, cantor incipiat alia <antifina>, scilicet*: Appropinquante Ihesu. *Et finiatur in tercio claustro*.
<A.> Appropinquante Ihesu filio dei Iherosolimam, pu/f. 39/eri egreorum clamabant... (ProVic 51)
51. *Qua finita in III° claustro, cantor incipiat alia antifona, scilicet*: Multa turba iudeorum.
<A.> Multa turba iudeorum iniece/f. 39^v/runt manus in Salvatorem ille ut agnus innocens... /f. 40/... (ProVic 69, CAO 3830)
52. *Qua finita in IIII claustro, sacerdos dicat*: VR. Lauda Iherusalem, *ut moris est. Qua fini<ta> cantor incipiat*: A. Osanna. *Et processio intret ecclesiam bene et ordi<nate>, et maneat coram altari Beate Marie. Qua antifona finita, sacerdos dicat versum et orationem more solito*.

43. Els folis 34-35 porten a l'angle inferior dret senyals d'haver estat cosits per a indicar que no s'havia de cantar la verbeta n. 44.

- Qua dicta, II clerici incipiant responsorium coram altari: Collegerunt. Et fiat processio ad Beatam Ceciliam.* (Cf. n. 53)
 <A.> Osanna filio David, benedictus /f. 40^v/ qui venit in nomine domini... (ProVic 52, CAO 3142)
53. *Duo clerici incipiant istud responsorium coram altari, scilicet: Collegerunt, et va<dat> processio ad Sanctam Ceciliam.*
 <RS.> Collegerunt ponti/f. 41/fices et pharisei consilium et dicebant: Quid facimus... /f. 41^v/... P. Ne forte veniant romani... /f. 42/... (ProVic 56, CAO 1852)
54. *Et quando fuerit processio ad primam ianuam Sancte Cecilie, duo clerici dicant versum versus occi<dentem>, coram Textus: Unus autem, usque ad neuma quod est in fine versi. Et immediate omnes clerici cantent neumam. Et finita illa, alii duo clerici dicant alium versum versus orientem, coram aliam crucem, scilicet: Ab illo. Finito verso, intret processio ecclesiam Sancte Cecilie cum presa responsorii, scilicet: Ne forte.* (Cf. n. 53)
 <VR.> Unum autem ex ipsis Kaiphas nomine cum esset pontifex anni illius prophetavit /f. 42^v/ dicens: Expedi vobis et unum... (ProVic 56, CAO 1852)
55. *Finita neuma, II° clerici incipiant versum versu orientem, coram alia cruce, scilicet: Ab illo. Finito verso, intret processio ecclesiam Sancte Cecilie cum presa. Require, scilicet: Ne forte.* /f. 43/ <VR.> Ab illo ergo dei cogitaverunt interficere eum dicentes: P. Ne for<te>. (CAO 1852)
56. *Finita presa, dicatur tertia. Finita III^a, sacerdos benedicat ramos super altare. Quibus benedictis more solito, diachonus dicat ter: Deo gratias. Et omnes clerici similiter respondant: Deo gratias. Quo facto, cantor incipiat: Palme fuerunt.*
 A. Palme fuerunt in manibus /f. 43^v/ sanctorum, et magnum clamorem canebant... (ProVic 61)
Dica<n>tur ter antifonas antequam alie incipiantur. Deinde dicatur alia antifona, scilicet: Pu<eri>.
 <A.> Pueri ebreorum tollentes ra/f. 44/mos olivarum, obviaverunt domino clamantes et dicentes... (ProVic 62, CAO 4415)
57. *Postea dicantur alie II <antifonas> sequentes in ecclesia Sancte Cecilie, in medio:*
 <A.> Pueri ebreorum vestimenta proster/f. 44^v/nebant in via, et clamabant dice<n>tes... (ProVic 62, CAO 4416)
Item alia: A. Cum angelis et pueris, fideles inveniantur triumphatores... /f. 45/... (ProVic 64, CAO 1974)
58. *Quibus finitis, cantor incipiat hanc antiphonam: Cum apropinquaret. Et cum ista antifona redeat processio ad pretorium quod sit bene paratum et cohoptum de pulcioribus pannis. Et finita antifona diachonus dicat super pretorio: EVANGELIUM. Cum appropincasset dominus Iherosolimam.* (Mt 21/1)

- <A.> Cum aprominquaret dominus Uherosolimam, misit duos ex dis/f. 45^v/cipulis suis dicens... /f. 46-47/... (ProVic 67, CAO 1976)
59. *Finita antifona, diachonus dicat EVANGELIUM. Cum aprominquaret. Finito evangelio, clerus et populus offerant ramos. Postea fiat sermo. Finito sermo, cantor iniciat hanc A. /f. 47^v/ Cum audisset populus quia Ihesus venit Iherosolimam acceperunt ramos... /f. 48-49/... sicut scriptum est. Hic flectentur omnes genua versus orientem, dicendo: Salve rex fa<bricator>. Et eat processio usque ad ianuam ecclesie Sancte Marie.*
 <VR.> Salve rex fabricator mundi, qui venisti redimere nos.
60. *Qua finita, ianuis clausis, sacerdos et diachonus, flexis genibus, et omnis clerus et populus similiter, dicant sequentem antifonam, scilicet: Ave rex noster, et dicant illam usque ad illum locum ubi dicitur: Quem expectabant. Et ibi cantent omnes clerici. Qua finita, in medio pueri cantent bini et bini III: Gloria laus antequam dicantur versiculi, et dicantur versiculi, unum post alium antequam respondeant clerici: Gloria laus. /f. 49^v/*
61. *Gloria laus et honor tibi sit rex Christe redemptor...*
 <VR.> Israelis es tu rex Davidis et inclite... /f. 50/ <VR.> Nomine qui in domini rex benedicte... <VR.> Cetus in excelsis te laudat celitus... <VR.> Et mortalis homo et cuncta creata... <VR.> Plebs /f. 50^v/ ebraea tibi cum palmis obvia... <VR.> Cum prece voto ymnus adsummus... <VR.> Sit tibi passum solvebant... <VR.> Nos tibi regnanti /f. 51/ pangimus ecce... <VR.> Sic placuere tibi placeat devocio... <VR.> Rex pie rex clemens... (ProVic 71, CAO 8310, RH 7282)
62. *Finitis versiculis, sacerdos dicat, antequam ianue aperiantur: VR. Benedictus qui venit in nomine domini. RP. Osanna in excelsis (CAO 7978)*
 OR. Omnipotens sempiterne deus edificator et custos. (CO 3787) /f. 51^v/
63. *Oracio finita, aperiantur ianueti, et cantor incipiatur responsorium istud, scilicet: Ingrediente domino.*
 <RS. I>ngrediente domino in sanctam civitatem ebreorum, pueri resurrectionem vite... VR. Cumque audissent quia Ihesus... P. Cum ramis /f. 52/ palmarum... VR. Cumque audissent quia Ihesus venit Iherusalem... (ProVic 72, CAO 6961)
 Finito responsorio, pareant se ad missam. /f. 52^v/

IN CENA DOMINI <PRECES AD LAUDES>

64. *Dicantur post antifona de Benedictus: Kirieleyson, Christeleyson, cantando cum verso, scilicet: Pater qui commodas omnia. In istis tribus diebus, antifona finita post PS. Benedictus do<minus>, duo clerici descendant de coro, et eant retro altare Sancte Marie, et incipiant alta*

voce: Kirieleyson. Et immediate corus minor respondeat: Kirieleyson. Postea corus maior dicat: Kirieleyson. Deinde illi II° clerici dicant versiculum: Pater qui commodas. Secundus corus respondeat postea. Alius corus postea dicat versus ab illi II clerici qui inceperunt Kirieleyson.

Kirieleyson. <VR.> Pater qui comodas omnia regis /f. 53/ ubique pariter cum propria sobole. (TPVic 100)

65. *Finito versiculo, immediate dicant predicti II° clerici: Christeleyson. Christeleyson, Et immediate respondeant in coro maiori: Christeleyson, in e<o>dem sono. Postea minor corus respondet in eodem sono: Christeleyson. Immediate illi II° clerici dicant versum sequentem:*

<VR.> Qua pro nostro admissio scelere hodie das escham omnibus populis. /f. 53^v/

66. *Fin<i>to versiculo, immediate dicant illi qui dicunt versiculum: Kirieleyson.*

Deinde corus minor dicat: Kirieleyson. Postea corus maior dicat: Kirieleyson. Postea immediate illi II° dicant alios versiculos, unum post alium, scilicet: Traditor.

<VR.> Traditur patratore undi per manus miseri Iude insidis iudeis ad crucifigendum.

VR. Ut nos a morte eripi /f. 54/ valeremus... Domine miserere. *Totus clerus respondeat: VR. Christus dominus.*

<VR.> Christus dominus.

Et illi duo dicant: Factus est.

<VR.> Factus est obediens usque ad crucem.

Eodem modo fiet in feria VI^a et in sabbato. /f. 54^v/

IN CENA DOMINI <AD MANDATUM>

67. *Post missam debemus facere mandatum in claustris. Illis XIII pauperibus qui comederunt in refectorio, ita quod flexis genibus, ille qui dixit missam debet lavare cuilibet pedes, postea tergere cum linteamine. Deinde osculari, cantando illud officium quod dicitur per tota XL^a, scilicet: PS. Verba mea, ut est ordinatum hic: Verba mea. Gloria <Patri...> (Ps 5)*

VR. Hostende nobis domine.

<VR.> Domine exaudi.

Dominus vobiscum.

Oremus.

OR. Acciones nostras quesumus domine aspirando preveni et adiuvando proseguere... (SGre 198)

68. <A.> Mandatum novum do vobis ut diligatis invicem sicut dilexi.../ f. 55/... (ProVic 91, CAO 3688)

<A.> Postquam surrexit dominus a cena, misit aquam in pelvim,

cepit lavare pedes... (ProVic 76, CAO 4340)

<A.> Dominus Ihesus postquam cenavit cum discipulis suis, la /f. 55^v/la}vit pedes eorum, et ait illis: Scitis quid fecerim vobis, ego dominus et magister exemplum dedi vobis ut similiter fatiatis.

<A.> In diebus illis mulier que erat in civitate peccatrix ut cogno /f. 56/vit quod Ihesus... /f. 56^v/... (ProVic 85, CAO 3224)

69. *Postea*: Ihesu Christe. Kirieleison. Pater noster.

VR. Suscepimus deus misericordiam tuam.

VR. In medio templi tui.

VR. Tu lavasti pedes discipulorum.

VR. Opera manum tuarum ne despicias.

VR. Domine exaudi.

Dominus vobiscum.

OR. Adesto domine officiis nostre servitutis, quia tu pedes lavare dignatus es tuis discipulis, ne despicias opera manum nostrarum que nobis retinenda mandasti, set presta ut sicut horum exteriorie abluunt inquinamenta corporum, sic a te omnium nostrorum interiora purgentur peccata. Quod ipse prestare dignetur. Qui vivis.

70. *Postea sit ibi vinum paratum, et detur unicuique cifum vini, dicendo primum a pueris alta voce*: Benedicte. *Et sacerdos dicat*: Potum caritatis benedicat nos dextera dei Patris. Amen.

Sequitur: PS. Miserere mei deus. (Ps 50)

VR. Hostende <nobis...>

<VR.> Domine ex<audi...> /f. 57/

Dominus vobiscum.

Oremus.

OR. Omnipotens sempiterne deus dirige actus nostros in beneplacito tuo ut in nomine... (SGre 85)

OR. Fidelium deus. (SGre 1437)

71. *Hoc facto, immediate sacerdos cum aliis, bene et ordinate, eant ad beneficendum panem de elemosina hoc modo: Precentores incipiant istud* RS. Declara, eundo ad panem.

<RS.> Declara super nos deus tuam misericordiam. VR. Declaracio sermonum tuorum dat... Glo/f. 57^v/ria Patri... (CAO 6401)

72. *Postea quando benedictio panis erit completa, et sacerdos aspergerit aquam benedictam super panem, immediate cantores incipiant* RS. Candida, et intrent omnes ecclesiam cum versiculo.

P. Cui /f. 58/ merito mundus celebrat... VR. Quem meruit dominum... (ProVic 173, CAO 6262)

73. *Finito responsorio, nudentur altaria vestimentis suis usque in Sabbatum Sanctum. Hoc facto detur elemosina pauperibus. Postea vadant omnes comestum.*

74. *Post IX^a, percussis tabulis ad obsequium, omnes clerici debent convenire in cla<u>stris et debent cantare antifonas, scilicet, Cena facta, et alias*

sicut intitulate sunt officario. Et sacerdos debet esse indutus in alba, /f. 58^v/ scilicet, cum camis sine stola et manipulo et sine capa et discalciatus. Et debet lavare pedes ad alios sacerdotes, et osculari et manus similiter. Et debet esse cinctus linte<o> quo tergat pedes et manus.

75. <A.> Cena facta, sciens dominus Ihesus quia omnia dedit ei pater et quia a deo... /f. 59-59^v/... (ProVic 73)
 <A.> Venit {nit} autem ad Simonem Petrum et dixit ei Petrus: Domine tu michi... /f. 60/... <VR.> Respondens Ihesus et ait: P. Qui lotum est. (ProVic 74)
 A. Postquam surrexit dominus a cena, misit aquam in pelvim, cepit la/f. 60^v/vare pedes... P. Audite hoc omnes. Seculorum. Amen. (ProVic 76, CAO 4340)
 <A.> Domine tu michi lavas pedes?, respondit Ihesus et dixit ei: Si non lavero... (ProVic 77, CAO 2393) /f. 61/
 <A.> Venit ergo ad Simonem Petrum et dixit ei Petrus: VR. Domine, non tantum pedes sed manus et capud. <PS.> Lauda anima. (ProVic 79, Ps 145, CAO 2393)
 A. Vos vocatis me magister et domine, et bene dicitis, sum ete/f. 61^v/nim; si ego... VR. Exemplum enim dedi... <VR.> Ut quemadmodum ego feci vobis... P. Vos vocatis. (ProVic 81) /f. 62/
 <A.> Si ego dominus et magister vester lavi vobis pedes quanto magis vos debetis... (ProVic 82)
76. <A.> Mulier que erat in civitate pecatrix atulit alabastum et stans retro... /f. 62^v/... <PS.> Dominus illu<minatio>. (ProVic 83, Ps 26, CAO 3822)
 <A.> Maria ergo unxit pedes Ihesu et extersit capillis suis et domus impleta est... <PS.> Iubilate deo omnis. (ProVic 84, Ps 99, CAO 3699) /f. 63/
 <A. I>n diebus illis mulier que erat in civitate pecatrix ut cognovit quod Ihesus... /f. 63^v/... <PS.> Domine ne in furore. Seculorum. Amen. (ProVic, 85, Ps 6?, CAO 3224)
 <A.> Remittuntur ei peccata multa quoniam dilexit multum. (ProVic 86)
77. <A.> In hoc cognoscent omnes /f. 64/ quia mei estis discipuli... P. Audite hec. Seculorum. Amen. (ProVic 87, CAO 3239)
 <A.> Diligamus nos in invicem quia caritas ex deo est... <PS.> Deus mise<reatur>. (ProVic 88, Ps 66, CAO 2231) /f. 64^v/
 <A.> Tu mandasti mandata tua. <PS.> Beati immaculati. (ProVic 89, Ps 118, CAO 5214)
 <A.> Ubi fratres in unum glorificant deum ibi dabit... <PS.> Ecce quam bonum. (ProVic 90, Ps 132, CAO 5261)
 <A.> Mandatum novum do vobis ut diligatis invicem sicut dilexi... /f. 65/... <PS.> Laudate nomen. (ProVic 91, Ps 134, CAO 3688) (Cf. n. 68)

78. <A.> Congregavit nos Christus ad glorificandum seipsum; reple domine animas nostras Sancto Spiritu; congregavit nos in unum Christi amor, timeamus et amemus deum vivum, ubi karitas et /f. 65^v/ amor ibi deus.
79. VERSUS. Una sabbati surrexit valde mane,
 Sic aparuit Marie Magdalene,
 De qua discipulis occurrit nunciare,
 Vere dominus surrexit sicut dixit,
 De sepul/f. 66/cro surrexit pastor bonus.
 P. Timeamus <et amemus...>
 Sanguine suo nos redemit pretioso,
 Claustra inferni congregit miserando,
 Ab baptismum nos vocavit renascendo,
 Spem nobis repromi/f. 66^v/sit resurgendo,
 P. De sepulcro <surrexit...>
 Duobus ex discipulis in via se hostendit,
 Ceteris se manifestavit in conclavi,
 Videntibus illis celos penetravit,
 Spiritum Sanctum super eos inflammavit. /f. 67/
 Inde petimus ab eo illuminati blandimenta,
 Hui<u>s mundi devitari ad superna,
 Festivitatem respirari,
 Inter agmina sanctorum collocari.
80. VERSUS. Tellus ac ethra iubilant in /f. 67^v/ magna cena principis,
 Que protoplasti pectora in te purgavit ferculo.
 Hac nocte factor hominis potentis ad misterium,
 Carnem suam cum sanguine in escham transfert anime.
 Excel/f. 68/sis surgens dapibus prebet formam,
 Mortalibus humilitatis gratiam Petri petens vestigia.
 Permite Symon ablui atra figurant mistica,
 Que traditorem denotant nescis, /f. 68^v/
 Qui dolos reminat,
 Crux Iuda {Iuda} lupe pessime fers agno nuta basia,
 Dans membra loris regia que sorde tergunt secula,
 Fallet servus obsequia dum angelorum, /f. 69/
 Dominum ferendo limpham linteo,
 Cernit ceno procumbere.
 Salvator toris accubat,
 Verbique favos aggera quos traditorem,
 Denotat nescis qui dolor ruminat.
 Nexi solvuntur /f. 69^v/ hodie carnis,
 A corde carcere unguens,
 Sacratu redolet spes,
 Inde redit miseris.

Victori mortis inclitam,
 Pangamus Cristo gloriam cum Patre,
 Sancto Spiritu qui nos redemit o/f. 70/bitu. (RH 20274)

<FERIA VI IN PARASCEVE>

81. TRACTUS. Domine audivi auditum tuum et timui consideravi... /f. 70^v-71/... VR. In eo dum conturbata fuerit anima mea... VR. Deu/ f. 71^v/us a Libano venie<t> et sanctus... VR. Operuit celos gloria eius et eius... (AMS 78^a) /f. 72/
82. ALIUD TRACTUM. Eripe me domine ab homine malo a viro... VR. Qui cogitaverunt malicias in corde.../f. 72^v/... <VR.> Accuerunt liguas suas sicut serpentes... <VR.> Custodi me {do} do/f. 73/mine de manu peccatoris... <VR.> Qui cogitaverunt subplantare gresus... /f. 73^v/... <VR.> Et funes extenderunt in laqueum pedes... <VR.> Dixi domino deus /f. 74/ meus es tu exaudi... <VR.> Domine domine virtus salutis me obumbra... <VR.> Ne tradas domine /f. 74^v/ a desiderio meo peccatori... <VR.> Caput circuitus /f. 75/ eorum labor labiorum... <VR.> Verumtamen iusti confitebuntur... (AMS 78^a) /f. 75^v/
83. *Feria VI^a, finita Passione et oraciones, duo clerici, nudis pedibus, accipiant crucem que <est> extra altare, et cohopertam, representent eam hoc modo: Sintque post illos duo clerici in albis, et depositis capis, nudis pedibus, qui cantent versi:*
 Popule meus qui [d] feci tibi aut quo contristavi te, responde michi, quia ego eduxi.../f. 76/... (ProVic 94)
Circa finem istius versi, procedant paululum ibsi qui descendunt crucem, respondente <s> iterum pueri in choro: Agios.
 Agios o Theos, Agios Iscirros, Agios Atanatos, heleyson immas.
Corus respondeat: Sanctus deus, Sanctus /f. 76^v/ fortis, Sanctus et immortalis, miserere nobis.
84. *Et servitor ecclesie debet preparare locum cum tapetis et lintheaminibus in quo possit stare crux ad adorandum, cum luminibus accensis. Et sacerdos cum ministris stet ibi. Deinde ip<s>i qui prius cantaverunt cantent:*
 VR. Ego quidem transvexi te mare Rubrum et dimersi pharaonem... /f. 77-77^v/... (ProVic 94)
85. *Circa autem illius finem, iterum procedant paululum, et pueri dicant: Agios, et omnes clerici: Sanctus deus, ut supra. Rursusque dicatur versus secundus:*
 Quid ultra debui facere tibi et non feci, ego quidem... /f. 78/... (ProVic 94)
86. *Et circa eius finem procedentes, veniant ante altare, quo finito reiterentur pueri: Agios, et omnes clerici: Sacte deus. Finitis vero hiis qui in ecclesia responderint, accipiat abbas vel sacerdos cum diacono crucem, et subito discohoperientes eam coram altari incipiant hanc antifonam:*

Ecce lignum crucis in quo salus mundi pependit. *Respondeant omnes clerici, flectantes genua*: Venite adoremus.

87. *Postea sacerdos sive abbas cum ministris eandem antifonam reiterent coram altari, et omnes clerici respondeant ut dictum est. Et ipsimet eandem antifonam reiterent in eodem loco. Et omnes clerici respondeant ut /f. 78^v/ supra.*
88. *Qua antifona finita, sacerdos et ministri eant ad locum paratum et ponant ibi crucem et alia sanctuaria si sunt ibi. Et postea fiat sermo ad populum. Quo facto cantor incipiat in coro: A. Crucem tuam. Ter repetatur.*
 <A.> Crucem tuam adoramus domine et sanctam resurrectionem tuam laudamus... (ProVic 96, CAO 1953) /f. 79/
89. *Post hec cantentur alie antifone, et interim crux adoretur ab omnibus. Primum a sacerdote et eius ministris. Postea a clericis. Deinde a populo. Quo peracto suscipiant crucem qui prius detulerant, et reportent eam ad altare et reponent eam in locum suum, cantantibus hanc: A. Super omnia ligna cedrorum. Et chorus respondeat: Tu sola. (ProVic 103, CAO 5061)*
Qua finita, intret sacerdos in vestiario et faciat confessionem ut supra.

SABBATO <SANCTO> IN VIGILIA PASCHE <PRECES AD LAUDES>

90. A. AD BEN. Mulieres sedentes. (CAO 3826), Kirieleyson, VR. Qui passurus advenisti, *cum ceteris hic contentis*. Kirieleyson, *et dicatur ter ut supra*.
- <VR.> Qui passurus advenisti
 propter nos, /f. 79^v/
 et propheticè prompsisti:
 "Ero mors tua, o mors".
 Christeleyson III^{us}.
- <VR.> Teque vinceri
 voluisti,
 nosque a mortis
 vinculis eripuisti.
 Kirieleyson III^{bus}.
- <VR.> Vita in ligno
 moritur,
 infernus et /f. 80/ mors
 rugiens spoliatur.
 <Kirieleyson III^{bus}>.
- <VR.> Sancti, qui tenebantur
 in morte capti,
 in voce lacrimabili
 clamaverunt:

“A<d>venisti,
redemptor noster,
quem expectabamus”. (TVic 1, 100/8-11)
<VR.> Domine miserere.
Christus dominus /f. 80^v/ factus est obediens
usque ad sepulcrum.

SABBATO SANCTO <IN VIGILIA PASCHE>

91. *Finito baptisterio cerei, pulsentur squille in coro. Postea omnia simbala in clasico. Et sint duo cantores indutis capis cericis et cum crocis ad fontes qui incipiant ibi sequente responsorio: Cantemus domino, gloriose enim honorificatus est, equum et ascensore.../f. 81/... <VR.> Hic deus meus e<t> honorificabo eum, deus patris mei... <VR.> Dominus conterens /f. 81^v/ bella... (CAO 6270)
*Post versiculum dicatur P. Adiutor, <et> oratio. Deinde Gloria Patri*⁴⁴. /f. 82/*
92. <RS.> Cantemus domino, gloriose enim honorificatus est, equum et ascensorem... P. Adiutor et protector factus est... <VR.> Domi /f. 82^v/nus quasi vir pugnator omnipotens... P. Adiutor. Gloria Patri et Filio... Sicut erat in principio... (CAO 6270) /f. 82bis/
93. *Facta confessione, dicat sacerdos cum consortiis, alta voce, III vicibus, girata facie ad corum, cantando: Accendite, tenente cereum ardentem in manu. Et corus respondeat: Deo gracias. Et cereus maior debet ardere hodie et cras ad missam. Deinde cantores incipiant Kiri<e>s de Tibi promerit, sine versiculo.* (TVic 1, 123)
94. *Quibus finitis dicat sacerdos III^{us} vicibus, girato ad corum: Christus dominus resurrexit. Et corus respondeat: Deo gratias. Postea dicat sacerdos: Gloris in excelsis, de apostolis.* (TVic 1, 35?)⁴⁵
Accendite. Corus respondeat: Deo gracias. Christus dominus resurrexit. Corus respondeat: Deo gracias. /f. 82^{bisv}-83/⁴⁶

IN DIE SANCTO PASCHE

95. *Dum tertia cantatur in coro, induat se sacerdos cum ministris de melioribus vestimentis. Et tertia finita, veniat sacerdos ante altare et cantores in coro dicant alta voce: RS. Vidi aquam.*
<RS.> Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro... P. Et omnes ad quos pervenit.../f. 83^v/... VR. Hec dies quam fecit dominus.

44. La meitat inferior del foli 81v és en blanc.

45. Vegeu la nota 25.

46. El revers del foli 82bis és en blanc.

- RP. Exultemus et letemur in ea. Gloria Patri et Filio... Sicut erat in principio.../f. 84/ <P.> Et omnes. (ProVic 105, CAO 5403)
96. *Finita oracio in coro, cantores incipiant: RS. Christus resur<gens> et fiat processio.*
 <RS.> Christus resurgens ex mortua iam non moritur... <VR.> /f. 84^v/Dicant nunc iudei quomodo milites custodientes.../f. 85/... P. Quod enim. (ProVic 106, CAO 1796)
97. *Quo finito in primo claustro, cantores iterum incipiant: RS. Christus re<surgens>, et cantando intrent refectorium et sit ibi paratum monumentum, et coram monumento dicant duo clerici vel plures versiculum, scilicet: Dicant nunc iudei. Finito versiculo et presa, cantores iterum incipiant: RS. Christus resur<gens>, et exiant de refectorio. Quo finito, in III claustro iterum cantores incipiant: RS. Christus re<surgens>. Quo finito, in IIII claustro dicatur oracio more solito, scilicet: Domine Ihesu Christe. Qua finita, incipiatur antifona a diachono, scilicet: Et valde.*
 <A.> Et valde mane una sabbatorum veniunt ad monumentum orto... /f. 85^v/... (CAO 2728)
98. *Ad misam sint IIII^{or} canto{to}res in coro qui incipiant officium. Set primo veniant ad altare. Et duo<s> illorum abscondant se retro altare, et alii duo maneant ante altare. Et diachonus veniat cum baculo pastoralis, si prelatus est presens ad altare, et stet in dextro cornu altaris, et alta voce dicat: Ora est, psallite.*
 <VR.> Ora est, psallite, iube domnus canere, eya dicite!
Finito isto verso, illi qui sunt ante altare respondeant: Ubi est Christus.
 <VR.> Ubi est Christus, meus dominus et Fi/f. 86/lius excelsus?, eamus videre sepulcrum. (Don 77)
Finito isto versu illi qui sunt retro altare respondeant versum sequentem cantando: Quem queritis.
 <VR.> Quem queritis in sepulcro, o christicole?
Et alii respondeant: <VR.> Iihesum Natzarenum crucifixum, o celicole.
Et cum cantatur iste versus, illi qui sunt retro altare reveniant ad altare et stent unus illorum in dextro cornu et alius in sinistro, et levent pallium altaris dicendo:
 VR. Non est hic surrexit /f. 86^v/ sicut predixerat, ite nunciate quia surrexit dicentes: (sic)
Finito versiculo, alii debent se girare versum eorum et cantare versum se<quentem>: Alleluya, ad sepulcrum residens angelus nuntiat resurrexisse Christum.
Dum iste versus cantatur, alii duo ascendant eorum. Finito iste versu, totus corus dicit istum VR. Ecce completum est.
Quibus finitis omnes cantores incipiant, submissa voce, officium: Resurrexi. (AMS 80)

DOMINICA IN ALBIS

99. *Ad processionem*: RS. Et valde mane, *cum versu et cum verbeta* Christus hodie.
Ad introitu <ecclesie>: A. Resurrexit dominus a mortuis. (ProVic 107, CAO 4642, Cf. n. 101)/f. 87/
 <RS.> Et valde mane una sabbatorum veniunt ad monumentum, alleluya. P. Orto iam sole, alleluya, alleluya. <VR.> Mulie/f. 87^v/res emerunt aromata sumo diluculo venerunt ad monumentum. P. Or<to iam...> (CAO 6676)
100. VERBETA. Christus hodie surrexit ex tumulo,
 Victo Zabulo expurgato beratro.
 Una sabbati veni/f. 88/unt sumo iam diluculo,
 Sancte femine unguento satis iam mirifico,
 Redeunt se Christo non invento.
 P. Orto <iam...> (ProVic 110, Bon 125)
101. *Ad introitum <ecclesie>*: A. Resurrexit dominus a mortuis sicut dixerat.../f. 88^v/... (ProVic 107, CAO 4642)

DOMINICA PRIMA POST OCTABAS PASCHE

102. *Ad processionem*: A. Stetit angelus ad sepulcrum comini in stolam... /f. 89-89^v/... (ProVic 120, CAO 4858)
Et ista antifona dicatur usque ad dominica ante Ascensionem Domini.
Ad introitu <ecclesie> antifona sequens:
 Crucifixus in carne laudate, et sepultum propter nos... P. Nolite. (ProVic 121, CAO 4858)

DOMINICA III^a POST OCTABAS PASCHE

103. RS. Christus re<surgens>. (Cf. n. 96)
Et incipiatur in coro. Et in primo claustro etsi II°, et postea dicatur versus, scilicet: Dicant nunc iudei. (Cf. n. 97)
Ad introitum <ecclesie>: A. Et valde mane. *Require supra in die sancto Pasche responsorium et antifonam in introitu.* (Cf. n. 97) /f. 90/

FERIA II^a IN ROGACIONIBUS

104. *Finita prima et missa Beate Marie et Preciosa, fiant processiones per altaria. Itaque primo veniant vel ascendat ebdomedarius cum diachono et subdia<chono> in choro ad letricium, induti vestimentis et capis cereis, cruce parata processionali coram altari Beate Marie, cum candelabris et cereis accensis. Et cantor incipiat*: Clementissime, *ter. Respondeat clerus*: RP. Exaudi domine populum tuum. (CAO 1831)
105. *Et interim ebdomedarius det aqua benedicta clericis. Qua antifona finita ter, ebdomedarius dicat ad letricium*:
 VR. Hostende nobis domine.

<VR.> Domine exaudi.
 Dominus vobiscum.
 Oremus.

<OR.> Exaudi nos domine. (SGre 975?)

Qua finita, cantor incipiat: A. Populus Syon.

A. Populus Sion convertimini /f. 90^v/ ad dominum deum nostrum...
 (ProVic 124, CAO 4314)

106. *Et iterum ebdomedarius cum dia<chono> et sub<diachono> /f. 91/ descendant de coro et maneant coram altari Beate Marie et coram cruce. Qua antifona finita, in coro dicant:* Kirieleyson, Christeleyson, Kirieleyson, Pater noster, *sumissa voce. Et sacerdos dicat alta voce:* Et ne nos <inducas...>. RP. Set libera <nos...>.

107. *Et postea dicatur in coro primus psalmus penitencialis, scilicet:* Domine ne in furore. *Quo dicto, dicat sacerdos:*

VR. Fiat mis<ericordia>.

<VR.> Ora pro nobis sancta dei Ge<nitrix>.

<VR.> Domine ex<audi...>.

Dominus vobiscum.

OR. Mentem familie. (SGre 466)

<OR.> Concede nos famulos, *et*

A domo <tua>. (SGre 1376?)

Et in fine dicat {dicat}: Per Christum, ad omnes orationes.

Deinde cantor incipiat: A. Ego sum deus patrum.

<A.> Ego sum deus patrum vestrorum dicit dominus, videns vidi afflictionem... /f. 91^v/... (ProVic 127, CAO 2591)

108. *Et interim sacerdos, diachonus et subdiachonus, cum cruce, eant ad Sanctum Iohannem. Qua antifona dicta, dicant:* Kirieleyson, Christeleyson, Kirieleyson, Pater noster, PS. Beati immaculati, *et in fine:* Gloria Patri, *ad omnes psalmos.*

Et sacerdos dicat:

VR. Hostende nobis.

VR. Virgo est electus.

VR. Inter natos mu<lierum>.

Dominus vobiscum.

OR. Deus qui culpas. (SGre 467)

<OR.> Ecclesiam tuam. (SGre 67?)

<OR.> Omnipotens sempiternus deus da cor<dibus>.
 (SGre 578) *et*

A domo <tua>. (Cf. n. 107)

109. *Postea ad Sanctam Caterinam:*

A. Domine deus noster qui pa/f. 92/tribus nostris mirabilia magna...
 (ProVic 131, CAO 2336) PS. Domine ne in fu<rore> II. (Ps 37)

- VR. Domine deus virtu<tum>.
 VR. Ora pro nobis beata Katerina.
 OR. Parce domine. (SGre 468)
 <OR.> Deus qui dedisti legem Moysi, (CO 1521) *et*
 A domo <tua>. (Cf. n. 107)
110. *Postea ad Sanctum Nicholaum*: A. Confitemini. /f. 92^v/
 <A.> Confitemini domino filii Israel quia non est alius deus preter
 eum... /f. 93/... (ProVic 136, CAO 1879)
111. *Et similiter ad Sanctam Mariam Magdalenam*: PS. Miserere mei Deus.
 (Ps 50)
 VR. Mitte nobis domine auxi<lium>.
 VR. O beate Nicholae ma<...>.
 VR. Venit Maria Mag<dalena>.
 OR. Deus qui culpas. (Cf. n. 108)
 <OR.> Deus qui beate Marie.
 <OR.> Largire, (SGre 438?) *et*
 A domo <tua>. (Cf. n. 107)
112. *Postea ad Sanctum Iacobum*:
 A. Exclamemus omnes ad dominum dicentes: Peccavimus tibi do-
 mine, pacenciam... /f. 93^v/... (ProVic 137, CAO 2780)
 PS. Domine exaudi.
 VR. Domine deus virtutum.
 VR. In omnem terram.
 OR. Presta quesumus domine deus.
 <OR.> Esto domine plebi, (SGre 603) *et*
 A domo <tua>. (Cf. n. 107)
113. *Deinde ad Sanctum Augustinum*: A. Iniquitates nostre.
 <A.> Iniquitates nostre demine multiplicatae sunt super capita nostra,
 delicta nostra... /f. 94/... (ProVic 138, CAO 3346). PS. De profundis.
 (Ps 129)
 VR. Fiat mi<sericordia>.
 VR. Sacerdos dei Augustinus pastor.
 OR. Adesto supli<cationibus>, (SGre 878)
et Deus qui beatum presulum Augustinum,
 (SGre 206*)
et A domo <tua>. (Cf. n. 107)
114. *Postea revertantur coram altari beate Marie*.
 <A.> Parce domine populo tuo quem redemisti Christe sanguine
 tuo ut non... /f. 94^v/... (ProVic 141, CAO 4219). PS. Domine exaudi
 II^{us}. (Ps 142)
 VR. Ostende nobis domine.
 VR. Sancta dei Genetrix.
 OR. Presta quesumus omnipotens deus ut ad te,
 (SGre 471?)

- <OR.> Deus qui de beate Marie virgine, (SGre 140) et
A domo tua. (Cf. n. 107)
115. *Postea fiat processio bene et ordinate ad Sanctam Ceciliam. Et cantor incipiat in choro ista antifona:*
<A.> Timor et tremor venit in Niniven civitatem magnam per quem scelerata plebis.../f. 95-96°/... (ProVic 149, CAO 5153)
116. *Qua finita coram altari beate Cecilie, dicitur:* Kirieleyson, Christeleyson, Kirieleyson, Pater noster. *Sacerdos dicat:* Et ne nos <inducas...>. PS. De profundis. (Ps 129)
VR. Domine deus virtutum.
VR. Difusa <est gratia...>.
OR. Deus qui nos annua beate Cecilie, (SGre 751) et
A domo tua. (Cf. n. 107)
117. *Et hec finita, immediate sacerdos, diachonus et subdiachonus incipient /f. 97/ Letaniam Maiorem alta voce, et dicant per ordinem coram altare, flexis genibus, usque ad illum versum:* Sancta Cecilia, ora pro nobis.
118. *Hoc finito, bene et ordinate, redeat processio ad ecclesiam Beate Marie dicendo Letaniam totam. Et finita predicta Letania coram altari Beate Marie, dicant submissa voce:* Kirieleyson, Christeleyson, Kirieleyson, Pater noster. Et ne nos <inducas...>.
VR. Fiat misericordia.
VR. Ora pro nobis sancta dei Genitrix.
OR. Miserere iam quesumus domine, (SGre 857)
<OR.> Concede nos, famulos, (Cf. n. 107) et
A domo tua, *et in fine:* Per dominum. (Cf. n. 107)
- Quibus finitis dicatur missa.*

IN DIE ASCENSIONIS DOMINI

119. *Ad processionem:* <RS.> Viri galilei quid admiramini aspicientes in celum... /f. 97°/... P. Sic veniet quemadmodum... VR. Duo viri astiterunt iusta illos in vestibus albis... /f. 98°/... P. Sic veniet. (ProVic 151, CAO 7904)
120. VERBETA. In e<a>dem quippe carnis efigie,
Qua Christus paternum subiit sedule.
Venturus est orbiter orbi terre,
Singularum comissa discutere.
Nos illi pio precum libamina fundamus /f. 98°/ pectore,
Ut adveniens compotes eterne patrie.
Togatasque suas candido vellere,
Niveum perducatur oves ad ovile,
Sibique faciat adherere,
<P.> In celum. (Bon 130)
121. *Ad introitu <ecclesie:* A.> O rex glorie, /f. 99/ domine virtutum, qui triumphator hodie super omnes celos... (ProVic 154)

DOMINICA POST ASCENSIONEM

122. *Ad processionem: /f. 99^v/ <RS.> Non relinquam vos orphanos, alleluya, vado et venio... P. Et gaudebit cor ve<s>trum... VR. Ego rogabo Patrem et alium Paraclitum... /f. 100/... P. Et gaude<bit>. Gloria Patri et Filio... (ProVic 152, CAO 7230)*
123. *Ad introitu <ecclesie>: A. O rex glorie. Require supra. (Cf. 121)*

IN VIGILIA PENTECOSTEN

124. *Dum prophetie leguntur, unus sacerdos induat se in alba et stola et vadat ad fontes, et si qui baptizandi sunt exorcizentur et cathezizentur. Finito vero leccio (sic), eant omnes ad fontes sicut ordinatum est in Sabbato Sancto.*
125. *Finito baptisterio, pulsentur squille in coro. Postea omnia simbola. Et sint duo cantores indulti capis cereis et crocis ad fontes qui incipiant RS. Cantemus domino, sicut in doigi (sic) Pasche. Deinde dicatur missa ut notatur in cansueta. (Cf. n. 91-92)*

IN DIE SANCTO PENTECOSTEN

126. *Ad processionem sit totum ordinatum honorifice. Et cantores incipiant in coro: <A.> Vidi aquam. Require supra. Et finita oracione, fiat /f. 100^v/ processio in claustris sollempne cum A. Spiritus Sanctus hodie, et sint omnes cum capis, et incipiantur antifona in coro. <A.> Spiritus Sanctus hodie etherea descendens ab aula et discipulorum corda... /f. 101-102/... (ProVic 159)*
127. *Ad introitu <ecclesie>: A. Veni Sancte Spiritus reple corda fidelium et tui amoris... /f. 102^v/... (ProVic 161, CAO 5327)*

DOMINICA IN OCTABAS PENTECOSTEN

128. *Ad processionem: RS. Loquebantur variis linguis apostoli magnalia dei... VR. Repleti sunt /f. 103/ omnes Spiritu Sancto... P. Magnalia. (ProVic 163)*

VERBETA. Lumen de lumine adesto Christe,
Piis unquam qui prescibus nescis deesse.
Et illo igne nostrum cor adure,
Quo inflamastis /f. 103^v/ alumpnos hodie.
Sine quo nemo tu<u>s esse,
Poterit ne digne psallere, alleluya. (Bon 142)

129. *Ad introitu <ecclesie>: A. Veni Sancte Spiritus. Require sicut in die. (Cf. n. 126)*

IN SOLLEMPNITATE EUCHARISTIE DOMINI

130. *Ad processionem incipiant cantores in coro: A. Spiritus domini, que dicitur in festo Pentecosten. Qua dicta, in II° claustro incipiatur a cantoribus, flexis genibus, versus Corpus Christi: Ave rex noster. Require*

in die Ramis Palmarum. Et in III° claustro incipientur. RS. Summe Trinitatis. Et in IIII° claustro dicatur versus a II^{bus} clericis, scilicet, Prestet.

RS. Summe Trinitatis sim/f. 104/plici deo una divinitas equalis gloria quoeterna... VR. /f. 104^v/Prestet hanc nobis gratiam deitatis... P. Qui <totum>... Gloria sit deo eterno inclito regnanti... (ProVic 264, CAO 7718)/f. 105/

131. *In introitu <ecclesie>*: A. O quam suavis est domine Spiritus tuus qui ut dulcedinem tuam in filios demonstrares pane suavissimo de celo prestito esurientes replebis bonis fastidiosos divi/f. 105^v/tes dimitens inanes.

DOMINICA INFRA OCTABAS <EUCHARISTIE DOMINI>

132. *Ad processionem*: RS. Summe Trinitatis. *Require supra*. (Cf. n. 130) *Ad introitu <ecclesie>*: A. Te gloriosus apostolorum chorus te prophetarum laudabilis numerus... /f. 106/... (ProVic 311, CAO 5118) <RS.> Homo quidam fecit cenam magnam et misit servum suum hora... /f. 106^v/... P. Quia parata sunt omnia. <VR.> Venite comedite panem meum et bibite... P. Quia. Gloria Patri et Filio... /f. 107/... (ProSeu XCIV^v)
RS. Accipit Ihesus calicem po<st>cam cenavit dicens: Hic calix... P. Hoc facite in meam... <VR.> Memo/f. 107^v/ria memor ero et tabescet in me anima mea. (ProSeu XCVI^v)

DOMINICA I^a POST OCTABAS PENTECOSTEN

133. *Ad processionem*: RS. Dominus qui eripuit me de ore leonis et de manu bestie... P. Ipse me eripi/f. 108/et de manibus... <VR.> Ipse misit angelum suum et tulit... (CAO 6524)
134. *Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria, scilicet, Ave regina celorum, vel Sancta Maria. Require infra*: /f. 108^v/
<A.> Ave regina celorum ave domina angelorum sa<l>ve maris stella... /f. 109/... (ProVic 125, CAO 1542)
135. *Alia antifona Beate Marie*: Sancta Maria virginum pi<i>ssima suscipe vota servulorum assidua... /f. 109^v/... (ProSeu XXXVIII^v)

DOMINICA II^a POST OCTABAS PENTECOSTEN

136. *Ad processionem*: A. Oremus dilectissimi. *Et dicatur usque ad dominica de Trinitate nisi venerit festum IX leccionum, et in dominica que incipitur Istorica quia tunc dicimus responsoria de Istorica.*
Ad introitum <ecclesie> dicimus antifona de Sancta Maria, scilicet, Ave regina celorum, vel Sancta Maria virginum piissima. Require supra. (Cf. n. 134-135)
A. Oremus dilectissimi nobis deum patrem omnipotentem ut cunctis... /f. 110-110^v/... (ProVic 165, CAO 4190)

137. *Ad introitum <ecclesie> dicatur antifona beate Marie, scilicet: Ave Maria, vel Sancta Maria. Require supra.* (Cf. n. 134-135)

DOMINICA I^a MENSIS AUGUSTI

138. *Ad processionem: A. Ego sapienciam habito. /f. 111/
A. Ego sapienciam habito in consiliis et eruditis versum cogitationibus... /f. 111^v-113/... (ProSeu CVI^v)*
139. *Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria ut supra.* (Cf. n. 134-135)

DOMINICA DE SANCTA TRINITATE

140. *Responsorium ad processionem: Ecce dies veniunt dicit dominus et suscitabo David... /f. 113^v/... P. Et hoc est nomen quem... VR. In diebus illis salvabitur Iuda... (ProVic 317, CAO 6583)*
141. *Ad introitu <ecclesie>: A. Te gloriosus. Require supra.* (Cf. n. 132) /f. 114-116/⁴⁷

·S.⁴⁸

INCIPIT SANCTORALE TOCIUS ANNI ET PRIMO IN FESTO SANCTI NICHOLAY

142. *Ad processionem dicti altaris in vesperis dicimus responsorium in coro: Ex eius tumba, cum verbeta: Sospitati. Et si venerit in dominica dicatur similiter ad processionem.*
<RS.> *Ex eius tumba marmorea sacrum desudat oleum qui liniti sanantur eci... P. Et debilis quisque sospes... /f. 116^v/... VR. Catervati ru<u>nt populi cernerent... P. Et de<bilis>. (ProVic 323, CAO 6679)*
143. **VERBETA.** *Sospitati dedit egros oley perfusio,
Nicholaus naufragantum affuat /f. 117/ presidio.
Relevavit a defunctis defunctum in bivio,
Baptizatur auri viso iudeus iudicio.
Vas in mari mersum patri redditur cum filio,
O quam probat sanctum dei faris auumentacio. /f. 117/
Ergo laudes Nicholao continat hec contio,
Nam qui corde possit illum propulsato vicio. (Bon 203)*
144. *Ad introitu <ecclesie> antifona si venerit in dominica: O pastor eterne, o clemens et bone custos qui dum devoti... /f. 118/... (CAO 4051)*

IN FESTO SANCTI SEBASTIANI

145. *Responsorium ad processionem: Sebastianus dei cultor studiose curabat sub absconso... /f. 118^v/... VR. Multas denique martirum mentes a tumore... /f. 119/ <P.> Spem. (ProVic 193, CAO 1623)*

47. Els folis 114-115v són en blanc.

48. La S és posada al mig del marge superior del foli per a indicar que comencen els oficis propis del santoral.

IN FESTO SANCTE AGNETIS

146. *Responsorium ad processionem*: Pulcra facie set pulcrior fide beata es Agnes respuens mundum... P. Intercede pro omnibus... /f. 119^v/ <VR.> Diffusa est gratia in labiis... (CAO 7452)

IN DIE SANCTI VICENCII

147. *Ad processionem*: RS. Levita Vincencius dixit beato Valerio: Iube pater.../f. 120/... P. Nunc quoque pro fide... VR. Tibi enim gemina /f. 120^v/ sciencia pollenti... (CAO 7090)
In introitu <ecclesie> antifona Sancte Marie.

IN CONVERSIONE SANCTI PAULI

148. *Ad processionem*: RS. Sancte Paule apostole predicator veritatis... /f. 121/... P. Intercede pro nobis ad deum... <VR.> Tu es vas electionis et predicator. (CAO 7583)
In introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN PURIFICACIONE SANCTE MARIE

149. *Ad processionem*: RS. Post partum virgo, *cum verbeta*. <RS.> Post partum vi<r>go in/f. 121^v/violata permansisti... P. Inte<r>cede pro nobis. <VR.> Virgo dei genitrix quem totus non capit orbis.../f. 122/ P. Interce<de>. Gloria Patri et Filio... (ProVic 174, CAO 7400)
150. VERBETA. Intercede clemens domina pio grege,
Quem natus ecce sancto redemit sanguine.
Verbum quod est sine principio natum /f. 122^v/ de Patre fecitque quod est omne,
Caro factum de te natum est ex virgine manente divo flante neumate.
Neque flebile adstante infons morituri in cruce angus mundi pro termine deus reo pro homine, /f. 123/
Profligate flegitante surrexit scandit mare regit omnia cum Patre iudex venturus in fine.
Apud quem nunc assidue.
Nostre memor miserere. (Bon 161)
P. Intercede.
151. *Finita presa dicatur*: OR. Domine Ihesu Christe, *si venerit in dominica. Et finita oratione sacerdos vel diachonus incipiat*: A. Hodie Maria virgo, et processio intret ecclesiam et stet coram altari beate Marie. *Finita antifona, sacerdos dicat*: OR. Via sanctorum. *Finita oratione, si dicitur vel non, duo clerici incipiant curam altari beate Marie*: RS. Hodie Maria virgo, et can/f. 123^v/tando *responsorium fiat processio ad Beatam Ceciliam, bene et hono<rabiliter>*.
152. *Et quando fuerit processio ad primam ianuam Beate Cecilie, dicatur ibi versiculum a duobus clericis, scilicet*: Simeon iustus. *Finito versiculo,*

- intret processio in ecclesia Beate Cecilie cum presa responsorii: Et Anna vidua.*
153. *Antifona in introitu ecclesie: Hodie Maria virgo puerum offert in templum, quem Simeon senex... (ProVic 211, CAO 3106)*
154. *Finita ista antifona coram altari, incipiant II clerici sequentem responsorium ut sequitur, et fiat processio ad Sanctam Ceciliam, et quando fuerit processio ad primam ianuam Beate Cecilie dicatur ibi versiculum a duobus clericis. Finito versiculo, intret processio ad ecclesiam Beate Cecilie cum presa: Et Anna. /f. 124/
<RS.> Hodie Maria virgo puerum ofert in templum quem Simeon...
<P.> Et Anna vidua.../f. 124^v/... VR. Simeon iustus et timoratus expectabat... P. Et Anna. Gloria Patri et Filio... (ProVic 210, CAO 6852)*
155. *Finito responsorio, benedicatur ibi candela. Finita benedictio, diachonus dicat ter: Accendite. Et respondeatur ter. Deo gratias. Et dicatur qualibet vice alcius./f. 125/
Accendite. RP. Deo gracias.*
156. *Postea cantor incipiat ista antifona: Venite et accendite, aptate lampadas suas, ecce sponsus... (ProVic 206). Et dicatur ter. Immediate dicantur alie antifone. Et sint accensi cerei et candelae.
<A.> Ecce nomen domini, Hemmanuel quod nunciatum /f. 125^v/ est per Gabrielem... (ProVic 207, CAO 2526)
<A.> Lumen ad revelationem gencium et gloriam... (ProVic 208, CAO 3645)*
157. *Facto hoc, cantor incipiat hac: A. Ave gratia plena. Et processio cantando dictam antifonam et alie, scilicet: Adorna talamum, et Responsum accepit Simeon, processio reiteretur bene et hordinate, cum cereis accensis, ad ecclesiam Beate Marie. Et ante quod in/f. 126/ trent ecclesiam, sacerdos et diaconus et subdiaconus dicant antifonam coram ianuis clausis ecclesie <Beate> Marie, flexis genibus. Et dicant eam usque Benedictus. Et clerici respondeant: Benedictus. Secuntur antifone:
<A.> Ave gratia plena dei genitrix Virgo, ex te eius (sic) ortus est... /f. 126^v/... (ProVic 213)
<A.> Adorna talamum tuum Sion et suscipe regem Christum amplectere.../f. 127-127^v/... (ProVic 214, CAO 1293)
<A.> Responsum accepit Simeon a Spiritu Sancto non visurum se mortem nisi.../f. 128/... (ProVic 215, CAO 4639)
Hic flectentur ienua.
<A.> Ecce Maria venit ad templum cum puero cuius in/f. 128^v/gressu fulget... (ProVic 216)
Respondeat corus: Benedictus.
Benedictus qui venit ad templum suum dominus. (ProVic 216)*
158. *Finita antifona, sacerdos dicat: VR. Benedictus qui venit.
OR. Deus qui nos redemptionis nostre annua expectatione letificas*

presta unigeniti tui tuum quem te redemp/f. 129/torem leti
suscipimus... (SGre 33)

159. *Postea duo clerici incipiant* TROPUS. O nova res, *et intret processio in ecclesia.*
<TROPUS>. O nova res, en virgo venit natum gerit et nos in terris.
(TPVic 1 n. 45)
Finito tropo, incipiatur Officium de missam, scilicet, Suscepimus.
(AMS 59^b)

DOMINICA IN<FRA> OCTABAS <PURIFICACIONIS SANCTE MARIE>

160. *Responsorium ad processionem*: Gaude Maria Virgo cunctas hereses sola interemisti quem.../f. 129^v/... P. Dum Virgo deum et homine<m> genuisti... <VR.> Gabrielem archangelum credimus divinitus te esse afatum.../f. 130/... P. Dum Virgo. Gloria Patri... (ProVic 201, CAO 6759)
161. *Ad introitu <ecclesie>*: A. Hodie Maria virgo. *Require supra.* (Cf. n. 153)

IN DIE SANCTE AGATE

162. *Ad processionem responsorium ut sequitur*: /f. 130^v/ Agatha letissima et glorianter ibat ad carcerem. P. Et quasi ad epulas invitata agonem... <VR.> Nobilissimus orta natalibus.../f. 131/... P. Et qua<si>. (CAO 6061)
In introitu ecclesie antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTE EULALIE BARCHINONE

163. *Ad processionem*: RS. Felix Eulalia reboat transitis ecce cuius ab ore pio... <P.> Cum sanctis ubi /f. 131^v/ victor regnat... <VR.> Esse dei Christus nos illuc dirigat... Gloria Patri et Filio... (ProVic 221)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO ANNUNTIATIONIS SANCTE MARIE

164. *Ad processionem*: RS. Gaude Maria. (Cf. n. 160)
Ad introitu <ecclesie: A.> O Virgo virginum.
<A.> O virgo virginum quomodo fiet istud /f. 132/ quia nec primam | ~similem~ | visa est... (CAO 4091)

IN FESTO APOSTOLORUM FILIPI ET IACOBI

165. *Ad processionem*: RS. Cives apostolorum et domestici /f. 132^v/ dei advenerunt hodie... P. Dare pacem gentibus... VR. Potestate autem tradita a domino.../f. 133/... <P.> Dare. Gloria conditori tocius cosmi eiusque Filio cum Flammine qui totum subdit suis mundi gloria per eos. Amen. (ProVic 223, CAO 6289)/f. 133^v/
166. *In introitu <ecclesie>*: A. Regina celi letare alleluya, quia quem meruisti portare... (CAO 4597)

IN FESTO SANCTE CRUCIS

167. *Ad processionem*: RS. Ecce crucem domini, alleluya, fugite partes adver/f. 134/se, vicit leo... <VR.> Crux benedicta in qua triumphavit rex angelorum. (ProVic 225, CAO 6581)
168. VERBETA. Ecce nunc christicole diem sacrum gaude <te?>
Adque in Christi cruce exultantes gau/f. 134^v/dete.
Qua a labe mundus ereptus vere domini morte,
Qua in carne insons est passus quoque fixus in cruce.
Venise de supera cum Patre,
Nos condigne faciat regnare.
Ideoque canamus, alleluya. (Bon 243) /f. 135/
169. *Ad introitum <ecclesie>*: A. Regina celi. (Cf. n. 166)
170. *Finita missa matutina et Preciosa, fiat processio in cimiterio modo solito. Et incipiatur responsorium coram altari Beate Marie, scilicet*: Ecce crucem, cum verbeta. *Require supra*. (Cf. n. 167)
Finita verbeta, dicatur:
VR. Adoramus te Christe.
VR. Post partum Virgo.
Domine exaudi.
OR. Deus qui in preclara. (SGre 135*)
<OR.> Concede nos famulos. (Cf. n. 107)
<OR.> A domo tua. (Cf. n. 107)
EVANGELIUM. Liber generationis. (Mt 1/1)
171. *In secundo angulo postea versus meridiem*:
<A.> Mentem sanctam spontaneam honorem deo et patrie... (ProVic 220, CAO 3746) /f. 135^v/
<A.> Dulce lignum dulces clavos dulcia ferens pondera, que sola fuisti digna... (CAO 2432)
VR. Per signum crucis.
VR. Ora pro nobis sancta dei Genitrix.
<VR.> Domine exaudi.
Dominus vobiscum.
Oremus.
<OR.> Deus qui unigeniti. (SGre 230*)
<OR.> Deus qui de beate Marie, (Cf. n. 111) *et*
A domo tua. (Cf. n. 107)
Sequitur Evangelium secundum Marchum: Sicut scriptum est. (Mc 1/1)
172. *In III° <angulo> antifona ab occidente*: Mentem sanctam. /f. 136/
Alleluya. (Cf. n. 171)
<A.> Salva nos Christe salvator per virtutem crucis qui salvasti Petrum in mare... (CAO 4686)
VR. Nos autem gloriari oportet.
VR. Sancta dei genitrix Virgo.

<VR.> Domine exaudi.
 Dominus vobiscum.
 Oremus.

<OR.> Deus qui unigeniti. (Cf. n. 171)

<OR.> Concede nos famulos. (Cf. n. 107) *et*
 A domo tua. (Cf. n. 107)

Sequitur Evangelium secundum Lucham: Fuit Iohannes. (Lc 1/1)

173. *In IIII <angulo> antiphona: /f. 136^v/ Mentem sanctam. (Cf. n. 171)*
 <A.> Protege domine plebem tuam per signum sacre Crucis ab omnibus insidiis inimicorum omnium, ut tibi gratam exhibeamus ser /f. 137/vitutum et acceptabile tibi fiat sacrificium nostrum, alleluia.

VR. Michi autem.

<VR.> Post partum.

<VR.> Domine exaudi.
 Dominus vobiscum.

OR. Exaudi nos deus salutaris noster patri (sic).

<OR.> Concede quesumus. *et*
 A domo <tua>. (Cf. n. 107)

Sequitur Evangelium <secundum Iohannem>: In principio. (Jn 1/1)

Postea sequitur: A. Salvator mundi salva nos omnes sancta dei Genitrix virgo ora.../f. 137^v-138/... (ProVic 139, CAO 4689)

VR. Orate pro nobis omnes sancti dei.

<VR.> Domine exaudi.
 Dominus vobiscum.

OR. Concede quesumus omnipotens deus.

<OR.> Ut intercesio, *et*
 A domo <tua>. Per Christum. (Cf. n. 107)

174. *Sequitur: A. Isti sunt II olive.*
 <A.> Isti sunt due olive et duo candelabra lucencia ante dominum... /f. 138^v/... (CAO 3438)⁴⁹

VR. Letamini in domino.

OR. Quesumus omnipotens. *Require in festo sanctorum Iohannis et Pauli. (SGre 583)*

175. *Postea incipiatur responsorium per cantorem, scilicet: Candida virginitas. Require supra antea C. (Cf. n. 72)*

Et finiatur coram altari beate Marie cum oracione: Concede nos famulos tuos. Set antequam oracio dicatur, dicatur versiculum a pueris vel ab aliis, scilicet: Ora pro nobis sancta dei Genitrix. /f. 139-142⁵⁰

49. Aquesta antífona i la seva col·lecta pertanyen a l'ofici dels màrtirs romans sant Joan i sant Pau (26-VI). Potser el monestir en tenia relíquies.

50. Els folis 139-140 són en blanc. Del foli 138^v ja es passa directament al foli 142, sense que en el manuscrit hi hagi cap llacuna. Manca el foli 140 per error de la numeració primitiva.

IN FESTO SANCTI BARNABE APOSTOLI

176. *Ad processionem*: RS. Cives apostolorum. *Require in festo apostolorum Philipi et Iacobi.* (Cf. n. 165)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTI ANTONII

177. *Ad processionem*: RS. Sint lumbi vestri precincti et lucerne ardentes in manibus vestris... P. Quan/f. 142^v/do revertatur... <VR.> Vigilate ergo quia nescitis qua hora dominus... P. Quando. Gloria Patri et Filio... (CAO 7675)
Ad introitu <ecclesie> antifona de sancta Maria.

IN FESTO SANCTORUM QUIRICI ET IULITE

178. *Ad processionem*: RS. O constan/f. 143/tia martirum laudabilis, o caritas inextingibilis... P. Invenietur in laudem.../f. 143^v/... <VR.> Nobis ergo petimus piis subveniat meritis... P. Invenietur. /f. 144/ Gloria Patri et Filio... (CAO 7262)

IN FESTO SANCTI IOHANNIS BAPTISTE

179. *Ad processionem in vesperis*: RS. Sancte tuis iugiter famulis. P. Babtista Iohannes. VR. Ut precibus valeas. P. Bab<tista>. Gloria Patri et Filio.../f. 144^v/...
180. VERBETA. Natalicia cantatibus tua,
Prece seduli Christum nobis placca.
Expurga fidelium corda a commissa culpa,
Ad regna paradisi aqua (*sic*) perducis agonista.
P. Iohannes. (Bon 256)
VR. Inter natos mulierum.

DOMINICA INFRA OCTABAS SANCTI IOHANNIS

181. *Ad processionem*: RS. Inter natos /f. 145/ mulierum non surrexit maior Iohane Babtista... <VR.> Hic venit in testimonium ut testimonium periberit... P. Qui viam. /f. 145^v/ Gloria Patri et Filio... (ProVic 233, CAO 6979)
Ad introitu <ecclesie> antifona <de> sancta Maria.

IN VIGILIA APOSTOLORUM PETRI ET PAULI

182. *In vesperis et matutinis ad processionem*: RS. Hodie beatus Petrus. *Require in antea C. (sic)*

DOMINICA INFRA OCTABAS

183. *Dicatur antifona ad processionem*: Dum duceretur.
<A.> Dum duceretur Petrus apostolus ad crucem repletus gaudio

magno dixit.../f. 146-147^v/... (ProVic 237, CAO 2446)

Ad introitu antifona de Sancta Maria.

184. *Et in capite octabarum, si venerit in dominica, dicatur istud responsorium ad processionem: Tu es Petrus.*
 <RS.> Tu es Petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam...
 /f. 148/... <P.> Et tibi dabo claves... VR. Intuitus autem Ihesus Petrum dixit: Tu es Simon.../f. 148^v/... P. Et tibi. Gloria Patri et Filio... (ProVic 371, CAO 7788)

IN FESTO SANCTI CHRISTOFORI

185. *Ad processionem: RS. Ecce homo.*
 <RS.> Ecce homo qui toto corde dominum dilexit et oblectamenta seculi... P. Habebat enim thesaurum /f. 149/ caritatis... VR. Erat enim verus dei cultor persistens... P. Habe<bat>. Gloria Patri et Filio...
 /f. 149^v/... (ProVic 230)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTI BENEDICTI

186. *Ad processionem: RS. Sint lumbi. Require supra antea C<XLII>.*
 (Cf. n. 177) *Ad introitu <ecclesie> antifona de sancta Maria.*

IN FESTO SANCTE MARGARITE

187. *Ad processionem ad vespas: RS. Offerentur.*
 <RS.> Offerentur regi virgines domino post eam... <P.> Offerentur tibi in leticia... <VR.> Pulcra est ut luna /f. 150/ amica Christi ut sol... P. Offeren<tur>. Gloria Patri et Filio. (CAO 7312)
188. *Si venerit in dominica dicatur responsorium in claustris: Regina mundi.*
 <RS.> Regina mundi et omne ornatum /f. 150^v/ seculi contempsit propter... P. Quem vidi quem agnovi, quem credidi... <VR.> Eructavit cor meum verbum bonum dico ego... P. Quem vi<di>. Gloria Patri /f. 151/ Patri et Filio... (CAO 7524)
In introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTE MARIE MAGDALENE

189. *Ad processionem ad altare, in vespas et matutinas dicatur: RS. Obtinam partem. Et si venerit in dominica, ad processionem in claustris dicatur: RS. Felix Maria. (Cf. n. 190)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.
 <RS.> Obtinam partem elegit sibi Maria. P. Que non a<u>feretur ab ea... VR. /f. 151^v/ Diliges dominum ex corde perfectissimo... P. Que non au <feretur>. (ProSeu CXLI^v)
190. *Ad processionem in claustro: RS. Felix Maria que unxit pedes Ihesu et extersit capillis.../f. 152/... VR. Mixto rore balsami fracto fudit alabastro... P. Et domus. Gloria Patri et Filio... (ProVic 250, CAO 6722)*
 /f. 152^v/

IN FESTO SANCTI IACOBI APOSTOLI

191. *Ad processionem, responsorium ad vespas: Vos estis lux huius mundi dixit dominus... P. Qui in paciencia vestra... <VR.> Et ego dispono vobis sicut disposuit /f. 153/ michi Pater. P. Qui in paciencia. Gloria Patri et Filio... (CAO 7912)*
192. *Ad matutinum responsorium ad processionem ad Sanctum Iacobum: Cives a<postolorum>. <VR.> Nimis <honorati>. (Cf. n. 165)*
193. *Ad processionem in claustris: RS. Vos estis lux huius. Require supra. (Cf. n. 191)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

DOMINICA INFRA OCTABAS <SANCTI IACOBI APOSTOLI>

194. *Ad processionem in claustris: RS. Cives apostolorum. Require supra antea C<XXXII> (Cf. n. 165)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria. /f. 153^v/

IN FESTO SANCTE ANNE

195. *Si in dominica venerit dicatur responsorium ad processionem: Regina mundi. Require supra antea C<L>. (Cf. n. 188)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTI FELICIS GERUNDE

196. *Responsorium ad processionem: Scillitana.*
<RS.> Scillitana urbe Cesarea eruditus Felix martir inclitus, relictis mundi studi<i>s Barchi<no>nam docuit, Impurias predica/f. 154/ vit et Gerundam evangelizavit. VR. Ut bonus negociator spiritales thesauros retinebant. P. Barchinonam. Gloria Patri et Filio... In introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTI DOMINICI CONFESSORIS

197. *Ad processionem: RS. Sint lumbi. Require supra antea C<XLII>. (Cf. n. 177) /f. 154^v/*
<RS.> Verbum caro factum est habitabit in nobis. P. Et vidimus gloriam... <VR.> Omnia /f. 155/ per ipsum facta sunt et sine ipso... P. Et vidimus. Gloria Patri et Filio... (ProVic 384, CAO 7839)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTI LAURENCII

198. *Ad processionem: RS. Levita Laurentius bonum opus operatus est... /f. 155^v/... <P.> Et thesauros ecclesie dedit... <VR.> Cum apud sedem gloriosissimi patris archidiaconatus.../f. 156/... P. Et thesauros. Gloria Patri. (ProVic 268, CAO 7089)*

IN FESTO ASSUMPCIONIS SANCTE MARIE⁵¹

199. *Ad processionem*: RS. Candida, quod incipiat in coro et finiat in primo claustro cum versiculo quod dicatur a duobus clericis coram cruce
<RS.> Candida virginitas paradisi cara co/f. 156^v/lonis... P. Cui merito mundus... VR. Quem meruit dominus progenerare... P. Cui me<rito>. (Cf. n. 72) /f. 157/
200. *Finito versiculo in primo claustro, cantores incipiant in isto claustro*: RS. Pulcra, et finiat in II claustro cum versiculo. RS. Pulcra es o Maria virgo suavis et decora sicut Iherusalem. P. Terribilis ut castrorum acies ordinata. <VR.> Oculi tui /f. 157^v/ sicut columbe super rivos aquarum. P. Terribilis.
201. *Finito responsorio cum versiculo, cantores incipiant*: RS. Stella maris, et finiat in III claustro cum versiculo.
<RS.> Stella maris fulget, cuncti gaudete fideles. P. Virgo parit florem nullum perpressa dolorem. <VR.> Gaudeat /f. 158/ eclesia genuit quia virgo Maria. P. Virgo.
202. *Finito versiculo in III claustro, statim cantores incipiant*: RS. O gloriosa domina, et finiat in IIII° claustro cum versiculo.
RS. O gloriosa domina excelsa supra sidera que nec primam similem visa est... <P.> Sola sine exe/f. 158^v/plo placuit... VR. Sola fuit mulier paruit qua ianua... (CAO 7270)
203. *Finito isto responsorio inmediate, nisi venerit in dominica hoc festum, diachonus incipiat antifonam ad introitum, scilicet*: Hodie Maria virgo. *Finita in coro, descendant IIII cantores qui veniant ante altare, II illorum abscondant se retro altare, et alii II maneant coram altarii. Et diachonus veniat ad altare et stet in dextro cornu altaris, et alta voce dicat*: Ora est, psallite et cetera. *Finito versu illi qui sunt ante altare dicant versum*: Ubi est mater. *Finito isto versu, illi qui sunt retro altare respondeant*: Quem queritis, et alii /f. 159/ dicant: VR. Matrem Natzareni. *Et dum cantatur iste versus, illi qui sunt retro altare veniant ad altare. Et stet unus illorum in dextro cornu altaris et alius in sinistro, et levent pallium altaris, dicendo*: VR. Non est hic. *Finito isto versu, alii duo girent se versus eorum et canten<t>*: VR. Alleluya, gaudent sancti. *Et dum iste versus cantatur, alii duo ascendant eorum et incipiant officium ad missam submissa voce*: Gaudeamus. (AMS 30)
204. *Ad introitum A*. Hodie Maria virgo celos ascendit, gaudete quia cum Christo... (ProVic 272, CAO 3105)
Tropus Ora est, require in die sancto Pasche. (Cf. n. 98)
Illi qui sunt ante altare respondeant dicentes: Ubi est marter /f. 159^v/ nostri

51. En la part dreta del foli 156, en lletra vermella afegida quelcom més tard, hi ha aquest altre títol: «In festo Assumptionis Beatissime virginis Marie». Això indica la importància que els canonges de l'Estany donaven a la festa.

domini, columpna nostre spei, eamus videre sepulcrum! (Don 96)
Respondeant illi qui sunt retro altare: Quem queritis in sepulcro, o christicole?

Alii dicant: Matrem Natzareni crucifici, o celicole.

Illi qui sunt retro altare veniant ad altare et stet unus in dextero cornu et aliud in sinistro, et levent pallium altaris dicendo: <N>on est hic as/f. 160/cendit ad celi culmina, super angelorum celica regnans agmina.

Alii cantent versus eorum versus sequentem: Alleluya, gaudent sancti presente Maria, decantent fideles voce pia: Gaudeamus. (AMS 30)

DOMINICA INFRA OCTABAS <ASSUMPCIONIS SANCTE MARIE>

205. *Antifona ad processionem: O Maria, Iesse, require in die Natalis Domini. (Cf. n. 11)*

Ad introitum ecclesie: A. Hodie Maria virgo, require in die sancte Marie. (Cf. 204)

IN FESTO SANCTI BARTHOLOMEI

206. *Ad processionem: RS. Cives apostolorum. Require supra. (Cf. n. 165)*

Ad introitum <ecclesie>, antifona de sancta Maria, ut supra. (Cf. n. 205) /f. 160^v/

IN FESTO SANCTI AUGUSTINI

207. *In vespis facimus processionem ad <altare> sancti Augustini cum: RS. Igitur catezizatus.*

<RS.> Igitur catezizatus per tantum antistitem. P. Liberatur ab errore, lavatur babtismate. VR. Diligencius institutus, /f. 161/ catholico doccmate.

VR. Sacerdos dei Augustine aperti sunt... (CAO 4670)⁵²

Ad laudes dicatur: RS. Maxima parentum cura libverarum studiis brevis puer eruditus insignis em/f. 161^v/tum. VR. Sacris enim et divinis abtandu officii.

208. *Ad processionem in claustris responsorium, et incipiatur in coro: Maxima parentum. Require supra. Qui finiat in primo claustro. Postea cantores incipiant in primo claustro: RS. Igitur ca<tezizatus>, et finiat versus in II claustro. Incipiatur ibi: RS. Ecce vere irraelita. <RS.> Ecce vere israelita in quo dolus non est inventum, qui pro /f. 162/batus, repertus est sacerdos ma<g>nus. P. Iuxta ordinem Melchisedech. <VR.> Statuit illi testamentum sempiternum et dedit illi sacerdocium magnum. P. Iuxta. (CAO 6615)*

52. Aquest verset podria pertànyer a un altre responsori del qual el copista hauria oblidat de copiar el text inicial.

209. *Quo finito in III claustro cum versu, incipiatur ibi: RS. Sint lumbi. Require supra antea. Quo finito, in IIII claustro imediate diachonus incipit: A. Augustine, nisi venerit in dominica.*
 <A.> Augustine su/f. 162^v/me doctor et cultor iusticie, pietatis propugnator, bellator perfidie, sapiencie per vias pulcras et pacificas quas tenuisti, duc nos tecum ad sua palacia.

IN FESTIVITATE SANCTI IOHANNIS DECOLLATIONE

210. *Ad processionem: <RS.> Inter natos. Require supra antea.* (Cf. n. 181)

IN NATIVITATE SANCTE MARIE

211. *Ad processionem primum responsorium: Gaude Maria, et incipiatur in coro. Require supra antea.* (Cf. n. 160) II RS. Solem iusticie. III RS. Corde et animo. IIII RS. Post partum. *Require supra antea.* (Cf. n. 149)
 <RS.> Solem iusti/f. 163/cie regem paritura supremum. P. Stella Maria maris hodie... <VR.> Cernere divinum lumen gaudete... (ProVic 285, CAO 7677)
 III RS. Corde et animo Christo canamus /f. 163^v/ gloriam. P. In hiis sacris... <VR.> Omnes pariter congregati Christum dominum... P. In hiis. (ProVic 286, CAO 4339)
 IIII RS. Post partum. *Require supra antea.* (Cf. n. 149)
In introitu <ecclesie>: A. Nativitatem hodiernam perpetue Vir/f. 164/ginis genitricis dei... (ProVic 288, CAO 3853)

DOMINICA INFRA OCTABAS <NATIVITATIS SANCTE MARIE>

212. *Antifona ad processionem: Ave stella matutina, peccatorum medicina, mundi princeps et regina.../f. 164^v-165^v/... (ProVic 203)*
Ad introitu <ecclesie>: A. Nativitatem hodiernam. Require supra. (Cf. n. 211)

IN FESTO EXALTATIONIS SANCTE CRUCIS

213. *Si venerit in dominica dicatur responsorium ad processionem: Ecce Crucem. Require supra antea.* (Cf. n. 167)

IN FESTO SANCTI MATHEI <APOSTOLI>

214. *Responsorium ad processionem: Quatuor animalia ibant et revertabantur in similitudine... /f. 166/ <P.> Et de igne fulgur... <VR.> Erat autem quasi visio discurrens in medio... P. Et de i<gne>. Gloria et honor deo sit consolatori.../f. 166^v/... (ProVic 186, CAO 7465)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTE TECLE

215. *Si venerit in dominica dicatur ad processionem: RS. Regina mundi. Require supra antea. (Cf. n. 188)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN DIE SANCTI MICHAELIS <ARCHANGELI>

216. *Ad processionem responsorium, sive in dominica:*
 <RS.> Sancte Michael archangele defende nos in prelio ut non pereamus in tremendo.../f. 167/... <VR.> O princeps magne Michael archangele... P. Ut non. Gloria Patri et Filio... (ProVic 297, CAO 4716)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.
Ad processionem vesperorum sancti Michaelis et in secundis vesperis:
 RS. O princeps magne sancte /f. 167^v/ Michael. P. Intercede pro nobis ad dominum deum nostrum, alleluya, alleluya, alleluya.
 <VR. I>nclite victor inexpugnabilisque belligerator qui drachonem antiquum e celo /f. 168/ precipitem dedisti. <P.> Inter<cede>.

IN FESTO SANCTI IHERONIMI

217. *Si venerit in dominica dicatur responsorium ad processionem: Sint lumbi. Require antea C<XLII>. (Cf. n. 177)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTI LUCE

218. *Si venerit in dominica dicatur responsorium ad processionem: Quatuor animalia. Require supra antea C<LXIII>. (Cf. n. 214)*
Ad introitum <ecclesie> antifona de sancta Maria.

IN FESTO SANCTI BERNARDI VICENSIS EPISCOPI

219. *Si venerit in dominica dicatur ad processionem: RS. Sint lumbi. Require antea C<XLII>. (Cf. n. 177)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTORUM LUCIANI ET MARTIANI MARTIRUM

220. *Si venerit in dominica dicatur responsorium ad processionem: O constancia martirum. Require antea, vel Laverunt.*
 <RS.> Laverunt stolas suas et candidas eas fecerunt in sa<n>/f. 168^v/guine... VR. Isti sunt qui venerunt ex magna... <P.> Et can<didas>, Gloria Patri et Filio...
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria. /f. 169/

IN FESTO APOSTOLORUM SIMONIS ET IUDE

221. *Si venerit in dominica, dicatur ad processionem: RS. Cives apostolorum. Require antea C<XXXII>. (Cf. n. 165)*
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO OMNIUM SANCTORUM

222. *Ad processionem*: RS. O quam gloriosum. *Require antea C (sic), sine verbeta.*
Ad introitu <ecclesie>: A. Te gloriosus. *Require antea C <VI>*. (Cf. n. 132)

DOMINICA INFRA OCTABAS OMNIUM SANCTORUM

223. *Responsorium ad processionem*: O quam gloriosum.
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN DEDICATIONE ECCLESIE

224. *Ad processionem*: RS. Terribilis, *cum* VR. Cum <que> evigilasset.
 <RS.> Terribilis est locus iste, non est hic aliud nisi domus.../f. 169/
 ... VR. Cumque evigilasset Iacob quasi de gravi... P. Non est. Gloria
 Patri et Filio... (ProVic 279, CAO 7763)
Ad introitu <ecclesie>: A. O quam metuendus est locus /f. 170/ iste...
 (ProVic 282, CAO 4065)

DOMINICA INFRA OCTABAS <DEDICATIONIS ECCLESIE>

225. *Ad processionem*: RS. Luce splendida.
 <RS.> Luce splendida fulgebis et naciones de longinquo.../f. 170/
 ... <P.> In sancta sanctorum. <VR.> Beati erunt qui te
 edificaverunt... (ProVic 280, CAO 7103)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

<IN FESTO PASSIONIS IMAGINIS DOMINI>

226. *Si festum Passionis Imaginis Domini venerit in dominica dicatur*:
 RS. Ecce crucem domini. (Cf. n. 167)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

<IN FESTO SANCTI MARTINI EPISCOPI>

227. *Si festum sancti Martini venerit in dominica, dicatur responsorium*:
 Martinus Abrahe.
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria,
Similiter dicatur in dominica infra octabas. /f. 171/
 <RS.> Martinus Abrahe sinus letus excipitur, Martinus hic pauper...
 P. C<e> {u}lum ingreditur... <VR.> Martinus episcopus mi/f. 171/gravit
 a seculo... P. Celum. Gloria Patri et Filio... (ProVic 314, CAO 7132)
Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

<IN FESTO SANCTI BRICII EPISCOPI>

228. *Si festum sanctum Bricii venerit in dominica, dicatur responsorium ad
 processionem*: Sint limbi. *Require antea C <XLII>*. (Cf. n. 177)

Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

<IN FESTO SANCTE CECILIE VIRGINIS>

229. *Si festum sancte Cecilie venerit in dominica dicatur responsorium ad processionem: O beata Cecilia.*

Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

<RS.> O beata Cecilia que duos /f. 172/ fratres convertisti...

<VR.> Beata es virgo et gloriosa et benedictus sermo.../f. 172^v/...

P. Almaxium. Gloria Patri et Filio... (CAO 7253)

Ad introitu <ecclesie> antifona de Sancta Maria.

IN FESTO SANCTE KATERINE

230. *Fiat processionem ad altare in primis vesperis et in laudibus, et dicitur:*
RS. Ex eius tumba, cum verbeta. *Require supra antea C<XVI>.*
(Cf. 142)

VERBETA. Sospitatem egris dedit olei perfusio,
Catherina sic eccedit vocantum presidio.
Virgo floret speciali castitatis lilio, /f. 173/
Mitte florem triumphali consecrans martirio.
Vegna spernens impersit ei cuius in te regit,
O quam probat sanctam dei virginum condicio.
Ergo laudes Catherine concinat hec concio,
Quam qui /f. 173^v/ qui possit medicine fretus beneficia.
P. Sospes regreditur. (Bon 318)⁵³ /f. 174/

IN NATALE APOSTOLORUM ET EVANGELISTARUM

231. RS. Hoc est preceptum meum ut diligatis invicem sicut dilexi vos maiorem.../f. 174^v/... VR. Vos autem dixi amicos quia... P./f. 175/ Vos. Gloria Patri et Filio... (ProVic 227, CAO 6844)
232. VERBETA. Patris precepta cuius sum quoequalis in gloria,
Processi inde ut implerem sanctaque sua misteria.
Quem predixerat olim /f. 175^v/ vates per tempora,
Proinde veni ut sim passurus in terra.
Desurgere predico vobis a morte dira,
Ex medico iterum faciam die tertia.
Eritis mecum vos in gloria,
Possi/f. 176/dentes eterna premia.
Fugite seculi noxa,
Laxate plebis delicta,

53. La meitat inferior del foli 173v és en blanc.

<S>i vultis possidere regna. (Bon 242)
P. Que principio.

IN NATALE EVANGELISTARUM

233. RS. Qui sunt isti qui ut nubes volant. <P.> Et quasi /f. 176^v/ columbe ad fenestra... <VR.> Candidiores nive nitidiores lac... Gloria Patri et Filio... (CAO 7481)
234. <RS.> Cives apostolorum. *Require supra antea CXXXII.* (Cf. n. 165)
<RS.> Vos estis lux huius mundi. *Require supra antea CLIII.* (Cf. n. 191)
<RS.> Quatuor animalia. *Require supra antea CLXIII.* (Cf. n. 214) / f. 177/

IN NATALE PLURIMORUM MARTIRUM RESPONSORIA

235. O constantia martirum. *Require supra antea CXLIII.* (Cf. n. 178)
<RS.> Laverunt stolas. *Require supra antea CLXVIII.* (Cf. n. 220)

IN NATALE UNIUS MARTIRIS RESPONSIUM

236. O inclite martir. *Require supra antea.* (sic)

IN NATALE UNIUS CONFESSORIS RESPONSORIA

237. Sint lumbi. *Require antea CXLII.* (Cf. n. 177)
<RS.> Ecce homo. *Require antea CXLIX.* (Cf. n. 185)

IN NATALE VIRGINUM RESPONSORIA

238. Regnum mundi. *Require supra antea CL.*
<RS.> Ecce dies veniunt. *Require supra antea.* (Cf. n. 140)
<RS.> Ecce vere israelita. *Require antea CLXII.* (Cf. n. 208)
<RS.> Hoc est preceptum meum. *Require antea CLXVIII.* (Cf. n. 231)
<RS.> Qui sunt isti. *Require antea CLXXVI.* (Cf. n. 233)⁵⁴ /f. 177^v/

<INTONATIONES>

239. *Primus tonus:* Gloria Patri et Filio... Sicut erat in principio...
Secundus tonus: Gloria Patri et Filio... Sicut erat in prin/f. 178/cipio et nunc...
Tercius tonus: Gloria Patri et Filio... Sicut erat in principio...
Quartus tonus: /f. 178^v/ Gloria Patri et Filio et... Sicut erat in principio et nunc...
Quintus tonus: Gloria Patri et Filio et... Sicut /f. 179/ erat in principio et...
VI^{us} tonus: Gloria Patri et Filio et... Sicut erat in principio et nunc.../ f. 179^v/...

54. El foli 177 té la meitat inferior en blanc.

VII^{us} tonus: Gloria Patri et Filio et... Sicut erat in principio et nunc et...
VIII^{us} tonus: Gloria Patri et Filio et... /f. 180/ Sicut erat in principio et nunc...

IN XL^a DICIMUS ISTUD RESPONSORIUM AD COMPLETORIUM

240. RS. In pacem idipsum dormiam et quiescam. <VR.> Si dederò somp/f. 180^v/num oculis meis et palpebris... Gloria et honor deo sit Patri et Proli Sanctoque flamine. <P.> In pace. (CAO 6921)/f. 181/ <A.> Ne proitias nos in tempore senectutis dum defecerit virtus nostra ne derelinquas nos domine sancte deus. /f. 181^v/
 RESPONSORIA IN COMEMORACIONE OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM
241. <RS.> Credo quod redemptor meus vivit et in novissimo die...
 <VR.> Quem visurus sum ergo /f. 182/ ipse et non alius et oculi... (CAO 6348)
 <RS.> Qui Lazarum resuscitasti a monumento fetidum tu ei domine... <VR.> Requiem eternam dona /f. 182^v/ eis domine et lucem... (CAO 7477)
 <RS.> Requiem eternam dona eis domine... VR. Absolve domine animas eorum ab omni vinculo... (CAO 7533)/f. 183/
242. RS. Domine quando veneris iudicare terram ubi me abscondam...
 <VR.> Commissa mea pavesco et ante te erubescō.../f. 183^v/... (CAO 6507)
 <RS.> Heu michi domine quia peccavi nimis in vita mea.../f. 184/
 <VR.> Anima mea turbata est valde set tu domine succurre... (CAO 6811)
 RS. Domine deus qui intueris abissos et iudicas equitatem.../f. 184^v/
 ... <VR.> Anime eorum in bonis demorentur et semen illorum... (ProSeu XIV^v)
243. <RS.> Pecante me cotidie et non me penitentem timor mortis... /f. 185/... VR. De profundis clamavi ad te domine exaudi... (CAO 7368)
 RS. Tuam deus pi<i>ssime Pater depossimus pietatem ut eis /f. 185^v/ tribuere digneris placitas et quietas mansiones beatorumque in tabernaculis constitutos evasissent se carnales gloriantur angustias semper victuri semperque in luce mansuri. VR. Do/f. 186/mine quicquid vitiorum fallente diabolo contraxerunt tu pius et misericors abluere indulgendo.
 <RS.> Redemptor meus vivit et in novissimo resurgam et renobabuntur denuo ossa mea et in carne /f. 186^v/ vide bo dominum deum. VR. Lauda anima mea dominum, laudabo dominum in vita mea, psallam deo meo quamdiu fuero.
 <RS.> Rogamus te domine deus noster ut suscipias animas fidelium... /f. 187/... VR. Misericors et miserator et iuste domine. (CAO 7548)

244. <VERBETA. L>ibera me domine de morte eterna,⁵⁵
 in die /f. 187^v/ illa tremenda.
 Quando celi movendi sunt et terra,
 dum veneris iudicare seculum per ignem.
 Tremens factus sum ego et timeo,
 dum discucio venerit atque ventura ira.
 Dies illa dies /f. 188/ ire,
 calamitatis et miserie,
 dies magna et amare valde.
 Plangent se sicut se omnes tribus terre,
 vix iustus salvabitur,
 et ego ubi aparebo?
 Qui ergo misserrimus,
 quid dicam vel quid faciam, /f. 188^v/
 cum nil boni perferam,
 ante tantos iudices iudicantes.
 Nunc Christe deprecor miserere,
 peto qui venisti redimere,
 perpetim veni salvare.
 Heu me miser infelix,
 percussus sum iniquitate,
 ignorans /f. 189/ quo fugiam,
 parce redemptor priusquam mors absorbeat.
 Ingemiscite super me universa elementa,
 lapsus sum crudeliter cecidi,
 mirabiliter libera me deus meus.
 Ardentes /f. 189^v/ anime flent,
 sine fine dicentes: Ve, ve, ve,
 quante sunt tenebre.
 Redemptor pi<i>ssime, rex Christe,
 rex domine, qui fuisti
 natus in Betlem Iude,
 et passione sustinuisti in cruce,
 resurrexisti a mortuis /f. 190/ tercia die,
 ascendens ad celos,
 fuisti ad sedem Trinitatis,
 magestas in trono regno. (*sic*)
 Tu libera domine animas de morte.
245. VERBETA. O Spiritus consili<i>, consors Patris et Filii,
 qui diceris Paraclitus, nos /f. 190^v/ consolare celitus.
 O Spiritus consilii, tocius spes solacii,

55. Considerem aquest text com una verbeta, malgrat que al final no porta la «Pres» de cap responsori. Ho fem perquè és seguit d'una veritable verbeta, peça n. 245.

dele commissa, penitus perpretata humanitas.
 O Spiritus consilii, omne genus suplicii,
 quo tenemus antiquitus, aufer nobis divinitus. /f. 191/
 O Spiritus consilii, nos in die iudicii,
 patris Abrahe gremio celesti fove premio.
 Ne permitas nos subire, quando dies erit ire,
 infernorum suplicia et penarum incendia.
 Ubi tenebre pro luce, ubi or/f. 191^v/ror est pro duce,
 ubi ferox cruciatus, ubi ingens ululatus.
 Ubi cives Babilonis, sunt Tiri et Sidonis,
 ubi Sodome menia et Gomorra sedilia.
 Ubi perpes iusticium fletus, et stridor dencium,
 ubi /f. 192/ fetor pro odore, ubi odor pro calore.
 Amor ergo utriusque assis, tuus foveus usque nech per
     mitas
 nos subire tot tormenta, nec sentire.
 Requiem eternam dona eis domine,
 el lux perpetua luceat eis,
 re/f. 192^v/quiescant in pace.
 P. Quando celi moventur.

246. [<A.> Sacerdos et pontifex et virtutum opifex, bonus pastor, in populo qui placuisti domino, intercede pro nobis ad dominum deum nostrum. (CAO 4673)]⁵⁶

56. Peça afegida al segle xv, en notació quadrada sobre quatre línies de color marró fosc. Deu pertànyer al culte que els canonges donaven a sant Agustí.

ÍNDIX DE PECES

En aquest índex figuren els inicis de totes les peces litúrgiques esmentades en el Processoner. Són posats en ordre alfabètic tant els grups que les contenen com dins cada grup. Al final hi ha una secció especial de “peces vàries”, algunes de les quals van acompanyades de les sigles CANT (càntics de l’ofici), BNO (benediccions), HIM (himnes), INT (introits de la missa), RP (resposta), TRAC (tractus), VR (verset) i VERSUS, que expliquen les seves característiques i funcionalitat litúrgica.

ANTÍFONES

- Adorna thalamum 157
 Ante sex dies 49
 Appropinquante Ihesu 50
 Asperges me domine 1,48
 Augustine summe doctor 209
 Ave gratia plena 157
 Ave regina 134, 136, 137
 Ave rex noster 160
 Ave stella matutina 212
- Cena facta sciens 74, 75
 Christe pater misericordiarum 35
 Clementissime 104
 Confitemini domino 110
 Congregavit nos Christus 78
 Crucem tuam adoramus 88
 Crucifixus in carne 102
 Cum angelis et pueris 57
 Cum appropinquaret dominus 58
 Cum audisset populus 59
 Cum sederit filius 37
- Diligamus nos in invicem 77
 Domine deus noster qui cum 109
 Domine non tantum 75
 Domine tu michi lavas 70
 Dominus Ihesus postquam 68
 Dulce lignum dulces 171
 Dum duceretur Petrus 183
- Ecce carissimi dies 39
 Ecce lignum crucis 86

- Ecce Maria venit 157
 Ecce mater nostra 36, 38, 40, 42, 45, 47
 Ecce nomen domini 156
 Ego sapientiam habito 138
 Ego sum deus patrum 107
 Et valde mane una sabbatorum 96, 103
 Exclamemus omnes ad dominum 112

 Gloria in excelsis deo 12

 Hii sunt qui cum 22
 Hodie caelesti sponso 27, 30
 Hodie Maria virgo caelos 204
 Hodie Maria virgo puerum 151, 153, 161

 In diebus illis mulier 76
 In hoc cognoscent 77
 Iniquitates nostrae 113
 Iste est Iohannes 20
 Isti sunt II olive 174

 Lumen ad revelationem 156

 Mandatum novum do vobis 68, 77
 Maria ergo unxit pedes 76
 Maria intacta 31, 34
 Mentem sanctam 171, 172, 173
 Mirabilem mysterium 24
 Missus est angelus 5
 Mulieres sedentes 90
 Mulier quae erat 76
 Multa turba iudeorum 51

 Nativitatem hodiernam 211, 212
 Ne proicias nos 240

 O Maria Iesse virga 11, 205
 O pastor aeterne clemens 144
 O quam metuendus est 224
 O quam suavis est 131
 Oremus dilectissimi nobis 136
 O rex gloriae domine 121, 123
 O virgo virginum 164

 Palmae fuerunt in manibus 56

- Parce domine populo 114
Patefactae sunt ianuae 18
Pax domini 32
Pax aeterna ab aeterno 2
Populus Syon 105
Postquam surrexit dominus 68, 75
Prima autem azimorum 48
Protege domine plebem 173
Pueri hebreorum tollentes 56
Pueri hebreorum vestimenta 57
- Regina caeli laetare 166, 169
Remittuntur ei peccata 76
Responsum accepit 157
Resurrexit dominus a mortuis 99, 101
- Salva nos Christe 172
Salvator mundi salva 173
Sancta Maria virginum 134, 135, 136
Si ego dominus et magister 75
Spiritus domini 130
Spiritus Sanctus hodie 126
Stetit angelus ad sepulcrum 102
Super omnia ligna 89
- Te gloriosus apostolorum choru 132, 141, 222
Timor et tremor venit 115
Tu mandasti mandata 77
- Ubi fratres in unum 77
- Veni domine visitare 4, 6, 8, 10
Veni Sancte Spiritus 127, 129
Venit autem ad Simonem 75
Venite ascendamus 3
Venit ergo ad Simonem 75
Venite et accendite 156
Vidi aquam 126
Virgo sacra et virili 29, 31, 34
Vigilate omnes quia 3
Vos vocatis me magister 75

EVANGELIS

Cum appropinquasset (Mt 21/1) 58, 59

Fuit Iohannes (Lc 1/1) 172

In principio (Jn 1/1) 173

Liber generationum (Mt 1/1) 170

Sicut scriptum est (Mc 1/1) 171

ORACIONES

Acciones nostras quaesumus domine aspirando 67

Adesto domine officiis nostrae 69

Adesto supplicationibus 113

A domo tua 107, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 170, 171, 172, 173

Concede nos famulos 107, 118, 170, 172, 175

Concede quaesumus omnipotens deus 173

Deus qui beatum praesulum Augustinum 113

Deus qui culpas 108, 111

Deus qui de beatae Mariae 111, 114, 171

Deus qui dedisti legem 109

Deus qui in praeclara 170

Deus qui nos annua beatae 116

Deus qui nos redemptionis nostrae 158

Deus qui unigeniti 171, 172

Domine Ihesu Christe 97, 151

Ecclesiam tuam 108

Esto domine plebi 112

Exaudi nos deus salutari 173

Exaudi nos domine 105

Fidelium deus 70

Largire 111

Mentem familie 107

Miserere iam quaesumus domine 118

Omnipotens sempiterne deus da cordibus 108

Omnipotens sempiterne deus dirige 70

Omnipotens sempiterne deus aedificator 62

Parce domine 109

Praesta quaesumus domine deus 112
Praesta quaesumus omnipotens deus ut ad te 114

Quaesumus omnipotens 174

Via sanctorum 151

RESPONSORIS

Acceptit Ihesus calicem 132

Agatha letissima 162

Audi Israel praecepta 43

Candida virginitas 72, 175, 199

Cantemus domino 91, 92, 125

Christus resurgens 96, 97, 103

Circumdederunt me 46

Cives apostolorum 165, 192, 194, 206, 221, 234

Collegerunt pontifices 52, 53

Corde et animo 211

Credo quod redemptor 241

Declara super nos 71

Domine deus qui intueris 242

Domine quando veneris 242

Domini est terra 31, 33

Dominus qui eripuit 133

Ecce crucem domini 167, 170, 213, 226

Ecce dies veniunt 140, 238

Ecce homo qui toto 185, 237

Ecce vere israelita 208, 238

Et valde mane 99

Ex eius tumba 142, 230

Felix Eulalia reboatur 163

Felix Maria quae 189, 190

Festina ne tardaveris 9

Gaude Maria Virgo 160, 164, 211

Heu michi domine 242

Hoc est praeceptum 231, 238

Hodie beatus Petrus 182

Hodie Maria Virgo 151, 154

Homo quidam fecit 132

Igitur catechizatus 207, 208

Igitur Ioseph ductus 41

Ingrediente domino 63

In medio ecclesiae 19

In pace idipsum 240

Inter natos mulierum 181, 210

Lauda anima mea 243

Laverunt stolas suas 220, 235

Levita Laurentius 198

Levita Vincencius 147

Loquebatur variis linguis 128

Luce splendida fulgebis 225

Martinus Abrahae sinu 227

Maxima parentum cura 207

Montes Israel ramos 7

Non relinquam vos 122

O beata Caecilia 229

O constantia martyrum 178, 220, 235

Offerentur regi virgines 187

O inclite martyr 236

Optimam partem elegit 189

O quam gloriosum 21, 222, 223

Post partum virgo 149, 211

Precante me quotidie 243

Pulchra es Maria 200

Pulchra facie sed 146

Quatuor animalia ibant 214, 218, 234

Qui Lazarus 241

Qui sunt isti 233, 238

Redemptor meus vivit 243

Regina mundi 188, 195, 215

Regnum mundi 238

Requiem aeternam dona 241

Rogamus te domine 243

Sancta et immaculata 23
 Sancte Michael 216
 Sancte Paule 148
 Sancte Stephane 17
 Sancte tuis iugiter 179
 Scillitana urbe 196
 Sebastianus dei cultor 145
 Sint lumbi vestri 177, 186, 197, 209, 217, 219, 228, 237
 Solem iustitiae regem 211
 Stella fulsit in oriente 28, 30
 Stella maris fulget 201
 Summae Trinitatis 130, 132

Terribilis est locus 224
 Tria sunt munera 25
 Tuam deus piissime 243
 Tu es Petrus 184

Verbo caro factum 197
 Vidi aquam 95
 Viri galilei 119
 Vos estis lux 191, 193, 234

SALMS

Beati immaculati (Ps 118) 77, 108
 De profundis (Ps 129) 113, 116
 Deus misereatur (Ps 66) 77
 Domine exaudi I (Ps 101?, 142?) 112
 Domine exaudi II (Ps 142) 114
 Domine ne in furore I (Ps 6) 76, 107?
 Domine ne in furore II (Ps 37) 109
 Dominus illuminatio (Ps 26) 76
 Ecce quam bonum (Ps 132) 77
 Iubilare deo omnis (Ps 99) 76
 Lauda anima (Ps 145) 75
 Laudate nomen (Ps 134) 77
 Miserere mei deus (Ps 50) 70, 111
 Verba mea (Ps 5) 67

VERBETES

Ad Christi sacra hodie 26
 Ad possidentum terram 44

Christus hodie surrexit 100
 Ecce nunc christicole 168
 In eadem quippe efigie 120
 Intercede clemens domina 150
 Libera me domine de morte 244
 Lumen de lumine adesto 128
 Natalicia cantantibus tua 180
 O Spiritus consilii 245
 Patris praecepta cuius sum 232
 Sospitati dedit egros olei 142, 143, 230

VERSETS

Ab illo ergo dei 54, 55
 Absolve domine animas 241
 Accuerunt linguas 82
 Adoramus te Christe 170
 Adest hic parvulus 15
 Alleluya alleluya iam vero 16
 Alleluya gaudent sancti 203, 204
 Anima mea turbata est 242

 Beata es virgo et gloriosa 229
 Beata regio civium 21
 Beati erunt qui te 225
 Benedicta et venerabilis 23
 Benedictus qui venit ad templum 157, 158
 Benedictus qui venit in nomine 62

Candidiores nive 233
 Caput circuitus eorum 82
 Catervati ruunt populi 142
 Cernere divinum lumen 211
 Christus dominus factus 66, 90
 Christus hodie 99
 Cives apostolorum 176
 Commissa mea pavesco 242
 Crux benedicta in qua 167
 Cum apud sedem 198
 Cum evigilasset Iacob 224
 Cumque audissent quia 68
 Custodi me domine 82

Declaratio sermonum 71
 De profundis clamavi 243

- Dicant nunc iudei 96, 103
Diffusa est gratia 146
Diligentius institutus 207
Diliges dominum 189
Dixi domine deus 82
Domine conterens bella 91
Domine deus virtutum 109, 112, 116
Domine domine virtus 82
Domine exaudi 105
Domine miserere 90
Domine quicquid vitiorum 243
Dominus quasi vir 92
Duo viri astiterunt 119
- Ego quidem transvexi 84
Ego rogabo Patrem 122
Erat autem quasi 214
Erat enim verus 185
Esse dei Christus 163
Et ego dispono vobis 191
Et funes extenderunt 82
Et intrantes domum 28
Exemplum enim dedi 75
- Fiat misericordia 107, 113, 118
Florete sicut liliu 7
- Gabrielem archangelum 160
Gaudeat ecclesia genuit 201
- Haec dies quam fecit 95
Hic deus meus et honorificabo 91
Hic venit in testimonium 181
Hostende nobis domine 67, 70, 105, 108
- Inclite victor 216
In diebus illis salvabitur Iuda 140
In eodem conturbata 81
In omnem terram 112
Intercede pro nobis 148
Inter natos mulierum 108
Iocunditate et exultacione 19
Ipse missit angelum 133
Ipse super maria 33

Isti sunt qui venerunt 220

Laetamini in domino 174

Lauda Iherusalem 52

Matrem Natzareni 203, 204

Memoria memor ero 132

Michi autem 173

Miserere mei domine 1

Misericors et miserator 243

Misertus enim est deus 41

Mitte nobis domine 111

Mixto rore balsami 190

Mulieres emerunt 99

Multas denique maryrum 145

Ne tradas domine a desiderio 82

Nimis honorati 192

Nobilissimus orta natalibus 162

Nobis ergo petimus piis 178

Non est hic 203, 204

Nos autem gloriari 172

O beate Nicholae 111

Observe et audi vocem 43

Oculi tui sicut 200

O inclite protomartyr 17

Omnes pariter congregati 211

Omnia per ipsum facta 197

Operuit caelos gloria 81

O princeps magne Michael 216

Ora pro nobis beata 109

Ora pro nobis sancta 107, 118, 171, 175

Orate pro nobis omnes 173

Osanna filio David 52

Osanna in excelsis 62

Ostende nobis domine 114

Per signum crucis 171

Popule meus quid feci 83

Post partum Virgo 170, 173

Potestate autem tradita 165

Praestet hanc nobis gratiam 130

Pulchra es ut luna 187

- Qua pro nostro admissio 65
Quem meruit dominus 199
Quem visurus sum ego 241
Qui cogitaverunt malicias 82
Qui cogitaverunt supplantare 82
Quid ultra debui facere 85
Qui passurus advenisti 90
Quoniam tribulatio 46
- Repleti sunt omnes 128
Requiem aeternam dona 241
Respondens Ihesus et ait 75
- Sacerdos dei Augustine 113, 207
Sacris enim et divinis 207
Salutis nostrae auctorem 25
Salve rex fabricator 59
Sancta dei genitrix 114, 172
Sancti qui tenebantur 90
Si dederò sompnium 240
Simeon iustus 152, 154
Statuit illi testamentum 208
Suscepimus deus 69
- Teque vinceri voluisti 90
Tibi enim gemina 147
Traditor patrator 66
Tu lavasti peces 69
- Ubi est mater 203, 204
Unus autem ex ipsis 54
Ut bonus negociator 196
Ut nos a morte 66
Ut precibus valeas 179
Ut quemadmodum 75
- Veni domine et noli 9
Venite comedite 132
Venit Maria Magdalena 111
Verumtamen iuste 82
Vigilate ergo quia 177
Virgo dei genitrix 149
Virgo est electus 108
Vita in ligno moritur 90
Vos autem dixi amicos 231

TROPUS

Kirie eleyson. Tibi promit 93
 O nova res en virgo venit 159
 Ora est psallite iube 13, 98, 203, 204
 Quem quaeritis in praesepe 13, 14
 Quem quaeritis in sepulcro 98, 203, 204

PECES VÀRIES

Accendite 93, 155
 Benedicite 70
 Benedictus (CANT) 64
 Clementissime 104
 Christe eleyson 64, 65
 Christus dominus resurrexit 94
 Deo gratias 56, 155
 Domine audivi auditum (TRAC) 81
 Eripe me domine (TRAC) 82
 Exaudi domine populum (RP) 104
 Exultemus et laetemur (RP) 95
 Et virtus altissimi (RP) 5
 Gaudeamus (INT) 203
 Gloria in excelsis deo (CANT) 94
 Gloria laus et honor (HIM) 60, 61
 Ihesu Christe 69
 In medio templi (RP) 69
 Kirie eleyson 64, 66, 69, 90, 106, 108, 116, 118
 Opera manuum tuarum (RP) 69
 Pater noster 106, 108, 116, 118
 Pater qui commodas (VR) 64
 Potum charitatis (BNO) 70
 Resurrexi (INT) 98
 Sancta Caecilia ora 117
 Sancta Maria 137
 Suscepimus (INT) 159
 Tellus et ethra (VERSUS) 80
 Una sabbati surrexit (VERSUS) 79
 Ut intercesio 173

ÍNDIX HAGIOGRÀFIC

- Àgata màrtir 162
 Agnès màrtir 146
 Agustí d'Hipona 207
 Anna, mare de Maria 195
 Antoni de Pàdua 177
- Bartomeu apòstol 206
 Benet abat, *trasllat* 186
 Bernabè apòstol 176
 Bernat Calbó, bisbe 219
 Brici de Tours 228
- Caterina d'Alexandria 230
 Cecília verge 229
 Cristòfol màrtir 185
- Dedicació de l'església de l'Estany 224
 Domènec confessor 197
- Esteve protomàrtir 17
 Eulàlia de Barcelona 163
- Felip i Jaume apòstols 165
 Feliu de Girona 196
- Innocents 21
- Jaume apòstol 189
 Jeroni confessor 217
 Joan Baptista 174, *martiri* 210
 Joan evangelista 19
 Joan i Pau màrtirs 174
- Llorenç màrtir 198
 Lluc evangelista 218
 Llucià i Marcià màrtirs 220
- Margarida màrtir 187
 Maria, *nativitat* 211, *anunciació* 164, *purificació* 149, *assumpció* 149
 Maria Magdalena 189

Martí de Tours bisbe 227

Mateu apòstol 214

Miquel arcàngel 216

Nicolau de Bari 142

Passió Imatge Crist 226

Pere i Pau apòstols, *vigília i festa* 182

Pau apòstol, *conversió* 148

Quirze i Julita 178

Santa Creu, *invenció* 167, *exaltació* 213

Sebastià màrtir 145

Simó i Judes apòstols 221

Tecla màrtir 215

Tots Sants 222

Vicenç màrtir 147